SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 4, П'ЯТНИЦЯ, 24 СІЧНЯ 2014 РОКУ 1893 Vol. 121, No. 4, FRIDAY, JANUARY 24, 2014 $1.00

НА ТЕМИ ДНЯ

Правду і справедливість не випрошують – їх здобувають

Петро Часто

Нема Дмитра Донцова, нема кому висміяти нашу ідіотичну миролюбність. Бо ні на що інше вона не заслуговує. Втім, навіть на сміх – занадто близько до трагедії і до сліз. То бодай в останню хвилину подивімося правді в очі – зокрема на те, як цю цю нашу „пізньонаціональну" рису – після винищення Москвою героїчного генофонду нації – любить Віктор Янукович і його режим. Та він день і ніч молиться за тих евромайданних миротворців, котрі проповідують лагідні переговори з владою. Злодія і бандита ніщо так не може відмити в людських очах, як те, що чесні люди сідають з ним за стіл переговорів. Злодійство і чесність

(Закінчення на стор. 2)

Під час сутички в центрі Києва 19 січня. (Фото: УНІАН)

В Сенаті відбулися слухання про Україну

Сергій Лещенко

ВАШІНҐТОН. – 15 січня, вже вдруге за два останні місяці, американський Сенат зібрався на слухання, щоб обговорити події в Україні. За час, що минув з листопада, у лексикон американських законодавців стрімко увійшло слово „санкції", яке тепер стало найвірнішим супутником прізвища „Янукович" у їхніх виступах.

Слухання, які відбувалися у Комітеті з міжнародних справ Сенату та не зобов'язували до жодних рішень, виявили невдоволення політиків з обох таборів – республіканського і демократичного – тим, як американські чиновники реаґують на стратегію Віктора Януковича з придушення Евромайдану.

Доступ на засідання комітету був вільний для всіх охочих, як це зазвичай буває у Сенаті. Тому на слухання зібралося більше, ніж вміщала заля на 150 осіб, і розпорядникові довелося просити людей посунути стільці, щоб гості мали місце бодай стояти. До Сенату приїхали провідники української діяспори з Ню-Йорку та Ню-Джерзі, а також колишній міністер закордонних справ України Борис Тарасюк і депутат від „Свободи" Олег Осуховський.

Б. Тарасюк зустрічався зранку з сенатором Джоном МакКейном та намагався отримати право виступу на слуханнях, але було запізно міняти протокол – він домігся лише, що його тези долучать до протоколу. Прибувши до Сенату, Б. Тарасюк тепло обійнявся з Послом України у США Олександром Моциком, який якщо не вперше, то лише вдруге вийшов на публіку після провалу евроінтеґрації, яку він завзято відстоював на всіх вашінґтонських заходах, що передували листопадовій зустрічі у Вільнюсі. Серед знайомих облич у залі також можна було побачити офіційного лобіста Юлії Тимошенко з вашінґтонської компанії „Wiley Rein" Джоя Вілімса, який працює разом з колишнім конґресменом Джимом Слатері.

Слухання вів голова комітету в міжнародних справах Сенату демократ Роберт Менендез. 1

(Закінчення на стор. 13)

Маніфест. 15 кроків назустріч перемозі

Революційний Майдан у Києві – це не лише назрілий в українському суспільстві масовий протест проти злочинної влади, це ще й напружена праця десятків і сотень експертів з різних галузей суспільствознавства над створенням засад, на яких має постати абсолютно нова Українська держава. Нижче вміщуємо один з документів-проєктів, ухвалених Громадською радою Майдану 19 січня.

„З метою відновлення на території міста Києва конституційного правопорядку та законності, остаточно скасованих незаконними рішеннями частини депутатів колишньої Верховної Ради України:

1. Ми, вільні громадяни, що зібралися на Майдані Незалежности Києва 19 січня 2014 року, оголошуємо органи влади, зформовані після 2010 року, незаконними та нелеґітимними.
2. Ми проголошуємо нову Державу Україна, Основний Закон якої, спертий на Загальну Декларацію прав людини та громадянина, ухвалять Установчі збори, скликані в Києві 1 березня 2014 року.
3. Установчі Збори (за пропорційним квотним принципом) складаються з депутатів колишньої Верховної Ради, які не підтримали так звані „закони" 16 січня, депутатів обласних рад, представників громадських організацій Майдану та Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій. Встановити термін роботи Установчих зборів в один місяць.
4. Визнати право громадян колишньої держави Україна, яких представляють у колишній Верховній Раді депутати від Партії Реґіонів та їх посібники, на створення власної держави, в якій відсутні основні, фундаментальні права людини та громадянина.
5. Обрати Віталія Кличка, як найбільш рейтинґовового кандидата, тимчасово виконуючим обов'язки Київського міського голови. Підпорядкувати йому всі органи військової та цивільної адміністрації, розташовані на території міста.
6. Призначити генерала Генадія Москаля начальником київської міліції.
7. Призначити генерала Генадія Воробйова – командуючим військами Київського ґарнізону.
8. Призначити Сергія Головатого прокурором міста Києва.
9. Призначити Ігоря Коліушка, директора Центру політико-правових реформ керівником робочої групи з підготування проекту нової Конституції Держави Україна, доручити йому зформувати персональний склад цієї групи та представити проєкт Основного закону на розгляд Установчих зборів.
10. Обрати негайно новий склад Київської міської ради та районні в місті Києві ради.
11. Визнати недійсними будь-які розпорядження будь-яких посадових осіб колишньої держави Україна на території міста Києва.

(Закінчення на стор. 2)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Янукович перебрав міру

ЛОНДОН. – „Україна переживає свої найнебезпечніші дні з проголошення незалежности“, – заявила 1 січня газета „Financial Times“, інформуючи про „маштабні битви“ на вулиці Грушевського в Києві. Газета закликала „зовнішній світ“ надіслати заяви до Віктора Януковича, вказуючи, що він „перебрав міру, штовхаючи Україну до авторитарної системи, близької до російської або навіть до іншого диктаторського слов’янського сусіда – Білорусі“. *(Бі-Бі-Сі)*

Висловилися за бойкот

ВАШІНҐТОН. – 21 січня „Голос Америки“ запитав: „Чи економічний бойкот провладних бізнесів є ефективним способом впливу на владу?“. Переважна більшість (87 відс.) тих, хто відгукнувся на запит, вважають економічний бойкот ефективним, 11 відс. з цим не згодні, 2 відс. не визначилися з відповіддю. *(„Голос Америки“)*

А. Гриценко виступив проти А. Клюєва

КИЇВ. – 20 січня провідник „Громадянської позиції“ Анатолій Гриценко закликав провідників опозиції не йти на переговори з секретарем Ради національної безпеки і оборони Андрієм Клюєвим, який організував побиття дітей і знищення Майдану 30 листопада 2013 року. „Порядна людина Клюєву не подасть руки!“, – вважає політик, який минулого тижня оголосив про складення депутатських повноважень на знак протесту проти рішень Верховної Ради, які, на його думку, перетворюють Україну на Північну Корею. *(Радіо „Свобода“)*

Компанія Р. Ахметова заборгувала

КИЇВ. – Борг компанії Ріната Ахметова „Київенерґо“ перед „Нафтогазом“ за спожитий природний газ для виробництва тепла для населення станом на 21 січня сягнув 3.1 млрд. грн. Про це на пресконференції заявив виконавчий директор „Київенерґо“ Юрій Магера. Він також додав, що заборгованість бюджетних організацій різного рівня перед „Київенерґо“ становить 570 млн. грн., а заборгованість житлово-експлуатаційних організацій – близько 1.1 млрд. грн. *(„Українська правда“)*

Не підтримують застосування сили

КИЇВ. – Більшість населення (45 відс.) готове терпіти певні матеріяльні труднощі заради особистої свободи та ґарантій дотримання всіх громадянських прав, а 25 відс. готові поступитися часткою своїх громадянських свобод в обмін на власний добробут. Про це свідчать результати опитування, проведеного 20-24 грудня 2013 року фондом „Демократичні ініціятиви ім. Ілька Кучеріва“ та соціологічною службою Центру Разумкова. За застосування сили для розгону Евромайдану висловився 1 відс. респондентів у західньому регіоні, 6 відс. – у центральному, 30 відс. – на півдні і 27 відс. – на сході України. Найбільше тих, хто не згоден обміняти свої права на добробут, – у західньому реґіоні (55 відс.), найменше на сході – 40 відс. і особливо відрізняються вибором добробуту за рахунок свободи жителі Донецької та Харківської областей. *(УНІАН)*

Письменники ходили до СІЗО

КИЇВ. – 18 січня українські письменники прийшли до Лук’янівського слідчого ізолятора (СІЗО) в рамках акції „Явка з повинною“, щоб продемонструвати абсурдність закону, який вводить ряд заборон та кар для громадян. Більшість з присутніх була у шоломах або каструлях на голові, а також у масках. Участь в акції взяли понад 50 літераторів, громадських діячів, журналістів. *(„Українська правда“)*

З Німеччини привезуть худобу

КИЇВ. – Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України дозволила 21 січня німецьким компаніям поставляти в Україну племінну велику рогату худобу, корм для тварин і сім’я биків-виробників. У 2012 році Україна імпортувала великої рогатої худоби на 7.9 млн. дол. При цьому експорт худоби скоротився на 31.1 відс. Імпорт з Німеччини до України 2013 року зріс на 2.2 відс. *(УНІАН)*

Правду і справедливість...

(Закінчення зі стор. 1)

тоді опиняються на одній „леґітимній“ дощці.

Банда в періоди таких „мирних діялогів“ далі діє по-своєму, по-бандитськи, охоплюючи протестні майдани кільцями „Беркуту“, внутрішніх військ, „тітушками“, але водночас має й надію на те, що ті потенційно небезпечні для неї майдани, під впливом ледве не святих співців миру і спокою, не зуміють перетворити потенційну енерґію у кінетичну і врешті позасинають, а тоді легко здійсниться те, від чого застерігав Кобзар – „...як Україну злодії люди присплять, лукаві, і в огні її окраденую збудять“.

Збудить її вже не В. Янукович. Він уже тінь, а не ґарант державної суверенности України. Владна вертикаль, котра проймає Україну, тягнеться прямо від Москви. В. Януковичеві нічого не залишається, як ганебно доґравати ролю президента, вдаючи, нібито він ще тримає в своєму кулаці парламент, прокурорів, суддів, поліцію, армію і Службу безпеки. Насправді все це – вже в кулаці кремлівського каґебіста.

Ті п’ять законопроєктів, за котрі антинародні народні депутати 16 січня проголосували без жодного обговорення, подав до Верховної Ради, руками В. Януковича, В. Путін, є абсолютними копіями недавніх законів, схвалених російською „партією влади“ у Державній Думі.

Грізно миролюбна опозиція помахала кулачками – ми не дозволимо президентові підписувати ті закони, а він підписав відразу наступного дня, 17 січня, бо його паралізованою рукою водила загарбницька рука Путіна.

Українська держава вже не має власної влади – ні законодавчої, ні виконавчої, ні судової. А над „четвертою владою“ – незалежними засобами масової інформації – повис один зі згаданих п’яти законів, згідно з яким будь-який критичний матеріял у ЗМІ можна кваліфікувати як наклеп.

Українську державу захоплено ворогом – тихо, без зброї, руками української влади. Так тихо, що небагато хто й помітив це. У Верховній Раді один тільки Анатолій Гриценко зрікся депутатського мандату, щоб зберегти чистим своє людське сумління.

Тим часом опозиція всіма своїми біленькими партійними ручками намагається зберегти статус-кво, що спричиняє ще виразніший контраст між політичними партіями і революційним суспільством. Така ось несподівана, незвична і вкрай суперечлива правда нинішнього дня: населення, котрим роки і десятиліття керували або злочинно, або бездарно, стало свідомим, самоорганізованим громадянським суспільством. За цим евромайданним рівнем самоорганізації народ набагато випередив політиків, а вони вперто не хочуть визнати це, не хочуть зізнатися, що безповоротно деґрадувала не лише державна машина, але вся політично-партійна система. Тому безталанно втрачено прекрасний момент: коли на Еромайдан вийшло близько півтора мільйона громадян, трьом провідникам опозиційних партій треба було вийти на сцену і голосно, на всю Україну, крикнути: „Наших партій більше нема! З цього моменту ми стаємо частиною цього майдану, ми всі – тільки сини і дочки України, і ніщо нас не роз’єднає ні до перемоги, ні після неї!“.

Момент втрачено. Історики пишуть, що з українцями таке траплялося вже не раз. Центральна Рада теж була ледве не свята у своїй безпідставній миролюбності, сахалася слів „зброя“, „військо“, „армія“, а коли ворог вже переступив поріг, було запізно виставляти непробивну оборону і зоставалося лише посипати голову попелом.

Тому не надто приємне явище, коли наші принципові українські ліберали, новітні махатми ґанді, заплющивши очі на тотальний московський наступ – політичний, економічний, енерґетичний, інформаційний, церковний – впоювали в евромайдани самоцільну миролюбність і пацифізм, сьогодні перші ж і панікують. Як, наприклад, відомий львівський публіцист Тарас Возняк, який у своєму журналі „Ї“, справді цікавому і нестандартному, безперервно нарікав на правий радикалізм „Свободи“, „Братства“, націоналістів, „донцовців“, хоч той радикалізм не йшов далі „рішучих“ словес. Тепер, в одній з останніх своїх публікацій, Т. Возняк абсолютно справедливо – але чого ж так пізно? – вдається до аналогії з вереснем 1939 року, коли принципово миролюбна, а точніше – принципово льояльна до завойовницького чаду фюрера Европа байдуже спостерігала за розчленуванням Чехо-Словаччини, проковтуванням Судет, окупацією Польщі. Аж поки нацистські бомби не впали на Лондон. Цитуємо Б. Возняка: „Які висновки? А такі, що апетити „братчика Гітлера“ були так само безмежні, як і апетити „братчика Путіна“. Не обмежилося однією Чехо-Словаччиною. Не обежилося Польщею. Не обмежиться Грузією. І не обмежиться Україною“.

Абсолютно правильний висновок. Але спізнений. По-друге, це не відповідь. Прийнятним може бути тільки один погляд на вихід з критичної ситуації: доля України, доля Української держави, доля української нації не може залежати від бажання чи небажання так званих „сильних геополітичних гравців“ стати чи не стати на наш захист. Відповідь єдина: почути в серці, що на нашому боці – правда. А значить – і Бог. А тоді ми переможемо, навіть якщо б цілий світ був проти нас.

P. S.

Цей матеріял написаний 18 січня, а наступного дня, якраз на Водохреще, на Майдані Незалежности в Києві сталися надзвичайні події, про які ще того вечора заговорив увесь світ. Це було восьме з черги народне віче, зібрало воно знову щонайменше 100 тис. людей, але атмосфера відзначалася особливим напруженням, оскільки 60-денне чудово мирне, але прикро безрезультатне стояння на Майдані спричиняло все більше невдоволення радикально налаштованої частини молоді. Отже, увечорі того дня частина молодих людей буквально пішла в бій з „Беркутом“, котрий незаконно заблокував вхід на Майдан з вулиці Грушевського. Горіли автобуси, міліція застосувала водомети, сльозогінний газ, і навіть ґранати, від вибуху яких є постраждалі.

Опозиційна трійка, Віталій Кличко, Арсеній Яценюк і Олег Тягнибок, намагалася відмежуватися від радикалів, але успіху не мала. Очевидно, що в людей вичерпується міра терпіння, адже від повторюваного без кінця-краю гасла „Банду геть!“ антинародна і антиукраїнська банда „реґіоналів“ геть не забереться.

Зрозумівши, що ситуація докорінно змінилася, В. Кличко зі сцени Майдану звернувся до Президента: „Заберіть міліцію і „Беркута“ з вулиць! Єдиним виходом з цієї страшної кризи є повна зміна влади, проти якої повстав народ. Призначте нові парляментські і президентські вибори, знайдіть в собі мужність не повторити шлях Чаушеску і Кадафі. В цій боротьбі все одно переможе український народ!“.

Народжується нова Україна. Про це свідчить оприлюднений істориком і громадським актвістом Данилом Яневським документ революційного Майдану – „Маніфест. 15 кроків назустріч перемозі“ („Українська правда“, 19 січня) вміщений на нашій стор.

Маніфест. 15 кроків...

(Закінчення зі стор. 1)

12. Нагадати всім посадовим особам, які приймали присягу на вірність народу Україні про священний обов’язок дотримуватися цієї присяги.

13. Визнати злочинною групою Компартію України та оголосити її поза законом.

14. Розпустити всі організації так званої Партії Реґіонів, які діють на території міста та обернути їх майно на користь Київської міської громади.

15. Ґарантувати збереження всіх політичних та майнових прав всім без винятку колишнім державним та політичним діячам колишньої держави Україна, які перейдуть на строну народу.

Або стати рабами в рейхкомісаріяті „Донецьк“, або стати, нарешті, вільними та відповідальними.

Не бійтеся!

Хай живе вільна, демократична, европейська Україна!

Громадська Рада Майдану

День Соборности влада позначила невинною кров'ю

КИЇВ. – В ніч з 21 на 22 січня, коли революційний Майдан готувався до мирного відзначення Дня Соборности України, міліція і каральна формація „Беркут" напали на мітинґувальників на вулиці Грушевського. Розгромлено медичний пункт, у сутичках „беркутівці" протизаконно застосували вогнепальну зброю, є перші жертви. Загинули активні учасники Майдану Сергій Нігоян з Дніпропетровська і Михайло Жизневський з Білої Церкви. Крім того, в околицях села Гнідин Бориспільського району Київської области, куди раніше було вивезено Ігоря Луценка, виявлено двоє мертвих тіл зі слідами тортур.

„За медичною допомогою звернулися близько 300 людей, постраждалих того дня від пошкоджень чи травм того чи іншого ступеня складности. У першу чергу це травми обличчя, травми рук і ніг від розриву гранат і від гумових куль. Інші травми – це закриті черепно-мозкові травми від ударів кийками по голові і по різних частинах тіла, забої внутрішніх органів", – повідомив координатор медичної служби Штабу національного спротиву Олег Мусій.

Переговори опозиції з Віктором Януковичем не дають жодних надій на мирне розв'язання конфлікту. Навпаки – уряд Миколи Азарова заохочує силовиків до кривавої розправи над повсталим народом.

„Вбивство мирних пікетувальників – це наслідок безкарности виконавців злочинів і ескаляції терору, – йдеться у спільній заяві „Батьківщини", партії УДАР і „Свободи". – Чотири вогнепальні поранення в голову і шию в одного з убитих – це не самооборона, а зумисний розстріл мирних громадян. Безпосередню відповідальність за цей акт терору диктатури проти громадян несе особисто Міністер внутрішніх справ кривавий убивця Захарченко"

Лише негайне виведення з Києва „Беркута" і внутрішніх військ, відставка Міністра Віталія Захарченка, „на руках яких кров українських громадян, і бриґад-кримінальників тітушок, які тероризують мешканців міста", може зупинити переростання конфлікту у смертоносну фазу, – йдеться в заяві.

Опозиція наголошує, що все, що буде відбуватися нині в країні, „життя і безпека кожного громадянина, і смерть протестувальника – це особиста відповідальність Віктора Януковича, який протягом двох місяців іґнорував справедливі вимоги мирного протесту і своїми зусиллями переводить його в гарячу фазу. Лише безумовне і негайне виконання усіх вимог народу є ґарантією повернення ситуації в країні в мирне русло".

Українські інтелектуали і духовні особи, відомі як Ініціятивна група Першого грудня, звернулися до Президента В. Януковича з такою заявою:

„Пане Президенте, ми публічно і непублічно зверталася до Вас з пропозицією діялогу задля країни і для виходу з кризи. Ви не почули.

Можливо, це наше останнє звернення.

Закликаємо і вимагаємо: припиніть кривавий плян. Припиніть вбивства та викрадання людей. Перестаньте використовувати бандитів для збереження влади. Ви поклялися на Біблії та Конституції. Ви ламаєте присягу перед Богом і народом. Це може стати початком великої темряви. Жодна влада не дається для того, щоб вбивати та калічити своїх громадян. Ви взяли на себе всю повноту влади і несете всю повноту відповідальности перед людьми і перед Богом.

Зупиніть безум. Це вимагає Український народ".

(„Українська правда", Радіо „Свобода", „Дзеркало тижня", Бі-Бі-Сі)

ООН закликала Україну до миру

НЮ-ЙОРК. – Генеральний секретар ООН Бан Кі Мун у спеціяльній заяві звернувся 21 січня до всіх сторін конфлікту у Києві з проханням проявляти стриманість, уникати подальшої ескаляції напружености і насильства та відстоювати демократичні принципи шляхом переговорів і компромісів. Про це сказано у відкритій заяві генсека ООН.

„Бан Кі Мун бере до уваги нові зусилля у напрямку діялогу в Україні. Він закликає всі сторони взяти участь у змістовному, стійкому і всеосяжному діялозі та підтверджує необхідність взаємної домовлености між українцями про майбутнє шляху своєї країни", – сказано у повідомленні, опублікованому на офіційному сайті ООН.

(„Кореспондент")

А. Яценюк: „Лідер на Майдані є – це український народ"

КИЇВ. – Провідник фракції „Батьківщина" у Верховній Раді Арсеній Яценюк 19 січня озвучив зі сцени Майдану Незалежности плян подальших масових протестів проти режиму Президента Віктора Януковича. Зокрема йдеться про створення Народної ради та Народного уряду України.

„Я не буду розповідати про те, що відбулось. Кожен нас це добре знає. Верховна Рада України після ганебного голосування, яке відбулося декілька днів тому, втратила свою леґітимність. Тому ми повинні створити народну раду з числа опозиційних депутатів та місцевих рад. Друге: Народна рада повинна отримати леґітимність від українського народу, тому розпочинаємо народне голосування про відставку Віктора Януковича, підтримку повноважень і підтвердження повноважень Народної ради. Третє: про формування нової Конституції України. Жодного разу в українській сучасній історії народне писав конституції. Ми оголошуємо про створення Конституційних зборів. Народ починає писати Конституцію", – заявив В. Яценюк.

На його думку, одним з основних завдань є створення Народного уряду і знищення диктатури.

„Янукович вкрав Конституцію у 2010 році. Тому наше четверте завдання – повернення до Конституції 2004 року. Влада не дає можливости провести вибори у Києві. Немає мера і депутатів місцевих рад. Починаємо голосування з обрання київського міського голови. Владу – народові! Далі, користуючись нашими законними повноваженнями, звертаємось до всіх органів місцевого самоврядування, створити загони народної самооборони. Боротися з злочинністю і корупцією, що дає можливість зробити Конституція. Після цього має бути створений народний уряд, який буде здатний привести країну до Европейського союзу, зупинить диктатуру і відновить наші права і свободи. Такий сьогодні наш плян дій", - додав він.

Щодо обрання єдиного опозиційного лідера, то А. Яценюк наголосив: „Тут є лідер. Це український народ. І як тільки хтось перетворить наш мирний супротив у боротьбу за лідерство у країні, я оголошу його провокатором. Наша єдність – запорука справжнього лідерства. Будь-хто, хто закликає до штурму адмінбудівель – також є провокатором", – пояснив політик.

(„Високий замок")

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Не пустили силовиків

ЛЬВІВ. – 20 січня львів'яни майже на добу заблькували виїзди з військових частин, де розташовані внутрішні війська та підрозділи „Беркуту", після того, як стало відомо, що силовиків мають везти до Києва для придушення акцій протесту. На протест вийшли люди різного віку – кілька сотень осіб. Коли вантажівка намагалася виїхати з території частини, люди перегородили дорогу, в автівці розбили лобове скло, а потім ще й випустили повітря. Серед ночі біля частини чергували вже тисячі людей, а сотні автомобілів курсували прилеглими районами, намагаючись вишукати інформацію про можливі пересування силовиків. Упродовж понад доби жителі Рівненщини стримувати виїзд з своєї области загонів спецпризначення міліції. Близько десятка автобусів були повернуті з різних напрямків, а з основної бази „Беркута" в Рівному силовики взагалі не змогли виїхати. Дехто вийшов на нічне чергування після денного відпочинку. До перехоплення силовиків долучились мешканці Рівненського, Сарненського, Костопільського та Березнівського районів. *(Бі-Бі-Сі, Радіо „Свобода")*

Університет захищає студентів

КИЇВ. – Керівники факультетів театрального університету ім. Івана Карпенка-Карого, студенти і батьки 21 січня зажадали відпустити сімох студентів, яких затримали 20 січня. Зокрема Народна артистка України Ада Роговцева, кінорежисер Михайло Іллєнко, Народний артист України Богдан Бенюк виступили у Будинку профспілок у Києві з вимогою до міліції відпустити затриманих. Один з затриманих, – Андрій Іванюк, оголосив голодування до тих пір, поки їх не відпустять. Студентів забрали прямо з гуртожитку близько 5-ої год. вечора 20 січня і відвезли до Дніпровського районного відділу міліції, пізніше затриманих без суду перевели до слідчого ізолятора. 21 січня під стінами слідчого ізолятора відбулося віче на підтримку затриманих студентів. *(Радіо „Свобода")*

Судитимуть священика УГКЦ

ЛЬВІВ. – 3 січня судитимуть священика Української Греко-Католицької Церкви о. Михайла Димида, який 29 грудня 2013 року не зупинився на вимогу працівника автоінспекції у селі Нові Петрівці, що на Київщині, коли „автомайданівці" їхали колоною до резиденції В. Януковича „Межигір'я". Але у цей час священик ще був на Евромайдані у Києві. Справу передали у Франківський суд, її вестиме суддя Ростислав Козюренко. „Я брав участь в Автомайдані, бо це є моя громадянська позиція, я постійно молюсь на Майдані разом із людьми", – говорить о. М. Димид. *(Радіо „Свобода")*

Вікіпедія оголосила страйк

КИЇВ. – Спільнота української Вікіпедії висловила рішучий протест проти прийнятого Верховною Радою і підписаного Президентом закону „Про внесення змін до Закону України „Про судоустрій і статус суддів" та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян", який може серйозно пошкодити свободі та відкритості інтернету. Спільнота оголосила щоденний 30-хвилинний страйк, починаючи з 21 січня, під час якого сторінки не будуть доступні для читачів з усього світу. *(УНІАН)*

Бойкотуватимуть кінофестиваль

ОДЕСА. – Активісти одеського Евромайдану 21 січня закликали до бойкоту п'ятого Одеського міжнародного кінофестивалю, президентом якого є Вікторія Тігіпко. Фестиваль призначено на 11-19 липня. Майданівці звертають увагу на те, що мільярдер, народний депутат Сергій Тігіпко та його дружина Вікторія свої доходи наживають за рахунок державного бюджету, а отже, кожного з платників податків. Гроші на фестиваль (3 млн. грн.) виділено з місцевого бюджету. Торішній фестиваль обійшовся в 4 млн. грн. *(Сергій Горицвіт)*

АМЕРИКА І СВІТ

Пом'янули добрим слов М. Л. Кінґа

ВАШІНҐТОН. – 20 січня у США масово відзначили день народження борця за громадянські права Мартіна Лютера Кінґа. Це федеральне свято встановлено у 1983 році, коли тодішній Президент Рональд Рейґен підписав законопроєкт, згідно з яким третього понеділка січня належить вшановувати пам'ять і діяльність М. Л. Кінґа, який народився 15 січня 1929 року у місті Атланта, штат Джорджія. М. Л. Кінґ став відомим у 1955 році, коли очолив успішний бойкот громадських автобусів у південному місті Монтґомері, штат Алабама, змушуючи міську владу покласти край практиці сеґреґації афро-американських пасажирів. Після цього він став найвідомішим громадським діячем в русі за громадянські права у 1950–1960-их роках і надихнув мільйони людей своєї промовою „У мене є мрія" під час походу на Вашінґтон у 1963 році. Через рік він отримав Нобелівську нагороду миру. У 1964 році закон по громадянські права поклав край сеґреґації в громадських місцях і заборонив дискримінацію на основі раси, кольору шкіри, релігії, статі і етнічного походження. Законопроєкт підписав тодішній Президент Ліндон Джонсон. М. Л. Кінґа застрелив нападник 4 квітня 1968 року в місті Мемфіс, штат Тенесі. *(„Голос Америки")*

ХАМАС провокує до помсти

ЄРУСАЛИМ. – Прем'єр-міністер Ізраїлю Беніямін Нетаняґу заявив 21 січня, під час спільної пресконференції з Прем'єр-міністром Канади Стівеном Гарпером, що в найближчі дні радикальний рух ХАМАС, який керує у Смузі Ґази, буде суворо покараний за безперервні військові провокації проти Ізраїлю, зокрема за пуски ракет на ізраїльські міста з палестинської території. Починаючи днем 1 січня, на Ізраїль було вистрілено 13 бойових ракет, п'ять з них вдалося перехопити і знищити в повітрі. *(„Кореспондент")*

Хорватія дає собі раду

ЗАҐРЕБ. – Центральний банк Хорватії 19 січня спростував чутки, нібито країна потребує допомоги з боку Міжнародного валютного фонду, щоб втримати фінансову стабільність. Голова банку Борис Вуйчич підкреслив, що після входження Хорватії в Европейський союз і зміцнення політичної стабільности в реґіоні виникли сприятливі умови для того, щоб невелика Хорватія, населення якої складає 4.3 млн. осіб, самостійно розв'язувала найскладніші економічні проблеми. *(„Кореспондент")*

Турки не миряться з владою

СТАМБУЛ. – 18 і 19 січня у двох найбільших містах Туреччини, Стамбулі та Анкарі, відбулися масові протести проти антидемократичних дій влади у зв'язку з її наміром обмежити доступ до інтернету. Для розгону демонстрантів поліція застосувала водомети, сльозогінний газ і ґумові кулі. Протестувальники вимагали відставки Прем'єр-міністра Реджепа Ердогана, законопроєкт якого передбачає можливість контролі над користувачами інтернету. Тим часом уряд стверджує, що пляновані обмеження торкнуться тільки порносайтів. Протести були організовані представниками опозиційних політичних партій, які назвали законопроєкт Р. Ердогана загрозою основним демократичним правам і свободам турецьких громадян. *(Радіо „Свобода")*

„Фукушіма-1" викликає занепокоєння

ТОКІО. – Японське інформаційне аґентство „Кіодо" повідомило 18 січня, що на аварійній атомній електростанції „Фукушіма-1" експерти виявили рекордно високий рівень вмісту стронцію-90. Повідомляється, що в пробах води, взятих спеціялістами, виявлено вміст радіонуклідів з бета-випромінюванням на рівні 2.7 мільйона бекерелів на літр. Раніше цей показник становив 2.4 млн. бекерелів на літр. У пробах, узятих 9 січня, вміст радіоактивних речовин склав 2.2 млн. бекерелів на літр. Таким чином, робить висновок аґентство, є тенденція до збільшення цього показника. Для того, щоб забруднена радіяцією ґрунтова вода не потрапила в море, служба радіяційної безпеки почала відтягати її від берегової лінії спеціяльними помпами. *(„Кореспондент")*

Це – не ваша війна. Параду перемоги не буде!

22 січня, після кривавої розправи над маніфестантами у Києві на вулиці Грушевського, до Внутрішніх військ та членів каральної формації „Беркут" звернувся колишній міністер внутрішніх справ, керівник громадського руху „Третя Українська Республіка" Юрій Луценко. Нижче вміщуємо текст цього звернення.

Міліціонери і офіцери!

Чотири роки я керував Міністерством внутрішніх справ і жодного разу не посилав вас проти українського народу. Я брав усю відповідальність на себе. Мої сини тренувалися у спортзалі „Беркуту" разом з вами. Разом з генералом Яремою я будував для вас гуртожиток. Я робив усе для підтримки Внутрішніх військ, які були ґвардією Міністерства внутрішніх військ. Зрештою, Янукович посадив мене в тюрму за те, що я нібито незаконно святкував День міліції.

Тоді нам було що святкувати. Щороку „Беркут" затримував понад тисячу озброєних злочинців, але не стріляв і не вбивав мирних громадян. Внутрішні війська несли варту у третині українських міст, і нам також було чим гордитися, коли затримували злочинців.

Сьогодні за вашими спинами ховаються товстожопі генерали, які купили свої погони і в золотих зливках тримають награбоване від держави і українського народу...

Це – не ваша війна! Зупиніться! Параду перемоги не буде!

Вашими спинами і вашою мужністю прикриваються ті владні негідники, які хочуть продати Україну Кремлеві.

Тиждень тому я потрапив під кийки „Беркуту", лежав зі струсом мозку і написав заяву, що не маю претензій до бійців. Але так було до сьогоднішнього дня. Сьогодні вночі тут було вбито трьох громадян України. І цього ніщо не може вже виправдати. Так, тут стоять люди, доведенні до відчаю. Мільйони громадян країни вимагали від Януковича припинити грабувати Україну, ваших батьків, ваших дружин, ваших братів і сестер. Два місяці Янукович нас не чув, бо в нього від „бабла" позакладало вуха і відняло розум. Він продав нас усіх. І нас, по цю сторону барикад, і вас – у погонах з того боку.

Ми один народ, ми і ви. Ми один народ, і грабують нас однаково. Рано чи пізно ви повернетеся додому. І жодним геройством не можна буде вважати те, що відбулося тут уночі. Три вбитих людини назавжди залишаться в цьому дні....

Я знаю, у вас є Присяга. Але ви присягали не банді, не Януковичеві, не Захарченкові, а Українському народові. У вас є накази, вас лякають трибуналом. Не бійтеся нічого. Якщо Янукович переможе, вистоїть, він продасть нас Кремлеві. І тоді ви першими поїдете в Чечню, бо через неї пройшли всі російські спеціяльні підрозділи, залишивши там десятки тисяч полеглих. За це ви воюєте?

Я був у ваших гуртожитках. Знаю, що ви їсте макарони і картоплю, так само, як і ті, хто стоять навпроти вас. Ви не їсте ікру і ананаси. Їх з'їдають ті, хто кинув вас сюди. Вас змушують захищати мерзотників, що готові розпочати війну. Усі ті генерали ховаються за вашими спинами, а не стоять на першій лінія, так як я.

Я, Юрій Луценко, даю вам обіцянку про те, що ніхто з вас не постраждає, якщо ви припините виконувати злочинні накази.

(„Українська правда")

Білий дім: напругу в Україні створив її уряд

ВАШІНҐТОН. – „Наростання напруги в Україні є прямим наслідком нездатности українського уряду визнати законне невдоволення народу", – йдеться у заяві речниці Ради національної безпеки США Кейтлін Гайден, оприлюдненій на веб-сайті Посольства США в Україні.

„Уряд ослабив основи української демократії, запровадивши кримінальну відповідальність за мирні протести та позбавивши громадянське суспільство та політичних опонентів демократичного захисту наданого їм законом", – підкреслюється у заяві.

Адміністрація Президента США Барака Обами закликає уряд України „вдатись до кроків, які дадуть Україні кращий шлях вперед". Такими кроками, відповідно до тексту заяви, може бути „скасування антидемократичних законів, ухвалених останніми днями, виведення міліцейських спецпризначенців з центру Києва та початок діялогу з політичною опозицією".

„Зі своїх перших днів, рух Майдан відзначався духом ненасильства, і ми підтримуємо сьогоднішній заклик політичних лідерів опозиції відновити цей принцип. США продовжуватимуть розглядати додаткові кроки – включно з санкціями у відповідь на застосування сили", – йдеться у заяві.

(„Голос Америки")

Дім Свободи вважає санкції конечними

ВАШІНҐТОН. – Президент американської організації Freedom House Дейвід Креймер в розмові з журналістами Радіо „Свобода" 21 січня заявив, що США повинні запровадити санкції проти Президента України Віктора Януковича.

На думку Д. Кремера, „Віце-президент Джо Байден має потелефонувати Януковичеві і сказати, що якщо застосування сили не припиниться, то він очолить список людей, проти яких США запровадять санкції. Прийшов час не просто розглядати питання застосування санкцій, а зробити це".

„Санкції повинні стосуватися також Міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка, Генерального прокурора Віктора Пшонки, депутатів, котрі ухалили закони минулого тижня, щоб обмежити права громадян. США попереджали про наслідки в разі застосування сили. Прийшов час, щоб українська влада відповідала за свої дії", – підкреслив Д. Креймер.

Він також виступив за надіслання до України спеціяльного посланника США високого рівня на кшталт сенаторів Джона МакКейна, Кристофера Мурфі або Бенджаміна Кардина.

„Захід має стати на захист тих, хто виступає проти антидемократичних дій Партії Реґіонів. Вони повинні відповісти за свої дії", – стверджив Д. Креймер.

Д. Креймер є колишнім заступником Державного секретаря США. Зараз він входить до кола осіб, які причетні до вироблення позиції уряду США щодо України.

Попри вихідний у США в цей понеділок, 20 січня, Д. Креймер був на місці праці у зв'язку з виробленням позиції щодо України.

(Радіо „Свобода")

Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі DOC.

(Фото: Сергій Марченко)

Різдвяні дні на Майдані

КИЇВ. – На Евромайдані перші дні січня були святковими – люди відзначали Різдво, Новий рік, свята Василя та Маланки. Фоторепортаж про ці події надіслав до „Свободи" Сергій Марченко. Учасники свята прийшли на Майдан з дзвіночками – металевими і керамічними, сувенірними, декоративними, щоб підтримати таким чином святковий передзвін у храмах. На головній сцені Майдану також встановили дзвони, які дзвонили протягом трьох днів Різдва. Коли на Майдані залунав спільний Різдвяний дзвін, розпочалася акція „Всеукраїнський Різдвяний дзвін: очистимо Україну!". Били у дзвони і храми по всій Україні.

На площі кияни роздавали цукерки, перевдягнені колядники віншували та колядували. На головні сцену по черзі виходили фолкьлорні гурти та церковні хори, які також співали колядки та різдвяні пісні. У цей час на Михайлівській площі проходила парада Різдвяних зірок, учасники якої роз'їхалися Києвом, співаючи колядки у транспорті та на вулицях міста. Вже ввечері всі зійшлися на Майдані, щоб спільно відзначити свято.

У ці дні на Майдані з'явилося чимало саморобних різдвяних вертепів. Біля багатьох наметів можна було зустріти зроблені з підручних матеріялів макети, що зображають вифлеємську стайню в ніч Різдва Христового та Різдвяні зірки.

АМЕРИКА І СВІТ

Назріли реформи в АНБ

ВАШІНҐТОН. – 17 січня Президент Барак Обама виступив з промовою в Департаменті юстиції, під час якої з'ясував зміни, котрі будуть запроваджені у діяльності Аґентства національної безпеки США (АНБ), зокрема щодо методів збору та зберігання особистих даних. Отже, США будуть менше стежити за телефонними розмовами та електронним листуванням американців та чужоземних громадян. Реформа відбуватиметься двома етапами. Вже тепер розвідники зможуть збирати дані про телефонні розмови лише двох людей у ланцюгу осіб, які в будь-який спосіб причетні до тих, кого підозрюють у тероризмі. Раніше дозволялося слідкувати за трьома. Наступним кроком стане новий підхід до збору та зберігання інформації про місце, час та тривалість телефонних розмов. Реформа, на погляд Б. Обами, повинна запевнити американців, що їх права на приватність захищені, але водночас уряд матиме відповідні засоби для боротьби з тероризмом. Президент пообіцяв, що США шпигуватимуть за чужоземцями виключно у випадку загрози національній безпеці. *(„Голос Америки")*

Блискавки підпалили ліс

МЕЛЬБУРН. – Відразу 93 лісових пожежі спалахнули 18 січня в густонаселеному штаті Австралії Новий Південний Вейльс. Однією з причин загорянь стала тривала спека в південно-західній частині Австралії в кінці минулого тижня. В штатах Вікторія і Південна Австралія згоріли 25 будинків, 130 тисяч гектарів лісу знищено вогнем. Більша частина загорянь викликана ударами блискавок. Зі стихією борються 900 пожежників. *(„Кореспондент")*

Китай все активніше озброюється

ТОКІО. – Японське інформаційне аґентство „Кіодо", покликуючись на офіційні джерела, повідомило, що Китай таємно будує власний літаконосець. У Китаї є вже один корабель такого кляси – „Ляонін", що проходив недавно 37-денні ходові випробування в акваторії Південно-Китайського моря. Однак, він був добудований в Китаї на базі колишнього радянського важкого авіяносного крейсера „Варяг", купленого в Україні в кінці 1990-их років. *(Бі-Бі-Сі)*

США – проти куріння

ВАШІНҐТОН. – 17 січня Департамент охорони здоров'я США оприлюднив доповідь, в якій стверджується, що куріння сиґарет є причиною більшої кількости проблем зі здоров'ям, ніж вважалося раніше. Вчені знайшли додаткові докази того, що куріння може викликати рак печінки і колоректального тракту, а також діябет, ревматоїдний артрит і навіть порушення еректильної функції. Від початок антитютюнової кампанії 1964 року кількість курців в США зменшилася з 42 відс. до 18 відс. Виконуючий обов'язки головного санітарного лікаря США Борис Люшняк заявив, що владі, швидше за все, не вдасться досягти мети – зменшити кількість курців до 12 відс. до 2020 року. Б. Люшняк зазначив, що на наших очах відбувається серйозна катастрофа. За останні 50 років від хвороб, спричинених курінням загинули понад 20 млн. американців. У доповіді говориться, що 5.6 млн. дітей у США будуть страждати від захворювання, викликаного тютюновим димом, якщо кількість курців не буде зменшуватися. США витрачають на вирішення проблеми куріння і лікування захворювань, пов'язаними з ним, щороку 286 млрд. дол. *(„Дзеркало тижня")*

Юнак підкорив Південний полюс

ЛОНДОН. – 16-літній мешканець Брістолю Люїс Кларк 18 січня дістався до антарктичної станції „Амундсен-Скат", звершивши свою подорож до Південного полюса і ставши наймолодшим підкорювачем Антарктиди. Очікуюється, що його досягнення увійде до книги рекордів Ґінеса. Мандрівка Л. Кларка тривала 48 днів, а весь шлях від узбережжя до Південного полюса склав приблизно 1,130 кілометрів. Юнак ішов під наглядом досвідченого полярника Карла Альві, однак, сам тягнув сані зі своїми речами, перебуваючи в дорозі по вісім годин щодня. *(„Кореспондент")*

Слово закордонної преси

До „Свободи" щотижня надходять періодичні видання українських організацій, громад та осередків з США, Канади, Европи, Австралії. Уже два місяці провідною темою цих засобів масової інформації є політичні події в Україні, зокрема „евромайдани" протесту проти антидержавної, руйнівної діяльности Президента Віктора Януковича, його уряду та Партії Реґіонів. Періодики не лише інформують громадськість про те, що діється в Україні, а й передають активну позицію видавців, редакційних колеґій, журналістів і дописувачів щодо явного курсу українських урядовців на відродження російського імперіялізму, хоча й у новій формі. Оприлюдненню цієї позиції служать редакційні статті, колонки редактора, тематичні огляди пошти, а також підтримка акцій допомоги учасникам протесту з боку Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, фінансових установ, громадських об'єднань й окремих патріотів.

Для таких публікацій головні свої сторінки надають видання УНСоюзу „Свобода" і „Український тижневик". Діяльно висвітлює життя Евромайдану „Національна трибуна" в Ню-Йорку, яка фактично весь свій обсяг віддає політичній боротьбі в Україні. Уже 1 грудня 2013 року, негайно після кривавого розгону Евромайдану у Києві ця газета вмістила тематичну сторінку „Злочин: хроніка пацифікації", на якій погодинно відкрила тривожні дні Евромайдану. Кожне число в грудні та січні відкривали кольорові великого розміру світлини про акції підтримки київського Евромайдану у Ню-Йорку. До читачів ці світлини нераз промовляють більше, ніж текстові звіти.

Газета „Час і події", що виходить в Чикаґо, спромоглася делеґувати на київський Евромайдан свою кореспондентку Лідію Корсун, яка готує ілюстровані репортажі безпосередньо з місця подій. Щойно оприлюднено її репортаж з Восьмого Народного віча 12 січня на київському Майдані „Народ – джерело влади. Політики – слуги народу".

Системно провадять у Канаді висвітлення українських подій тижневики „Новий шлях" у Торонто, „Українські вісті" в Едмонтоні. Важливою темою публікацій у цих періодиках є висвітлення підтримки Евромайдану з боку не тільки канадських українців, а й урядових установ. Католицький місячник отців-василиян у Канаді „Світло" у великому огляді „Молитви за мир і злагоду в Україні" цитує висловлювання римо-католицьких ієрархів, котрі засудили брутальне насилля влади проти мирних демонстрацій в Україні.

„Українське слово", що видається вже 100 років у Парижі, на перших сторінках вміщує вістки з України. Про тематичне спрямування цих публікацій свідчить гасло газети „Україна – це Европа". Газета теж вміщує хроніку політичного протистояння у Києві.

„Українська газета" в Італії провела опитування 1,511 читачів „Чи ви підтримуєте підписання Україною угоди про асоціяцію з ЕС?". 88.9 відс. з них станом на 16 січня висловилися за інтеґрацію України в Европу.

Послідовно підтримують патріотичні рухи в України „Вільна думка" в Австралії, „Нова зоря" і „Церковний вісник" в Чикаґо, „Сівач" в Стемфорді, Конектикат, комерційні газети в США „Міст", „Експрес-Україна", „Закордонна газета", „Nova газета", інші українські видання. Прикметно, що усі вони мають свої завдання, свої програми, в ряді випадків навіть конкурують між собою, але у питанні майбутнього України усі виявилися одностайними і єдиним фронтом стали на підтримку українського Евромайдану.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"	
Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Розп'ята вітрами „Голгофа" Івана Їжакевича

Євген Цимбалюк

На Водохреща, на знаменитих „Козацьких могилах", що в селі Пляшева, Рівненська область, зачитували імена багатьох достойних людей. Прозвучало й ім'я Івана Їжакевича, художника та іконописця, котрий 100 років тому створив у тутешньому Свято-Георгіївському храмі неповторний образ „Голгофа", що з соборного фасаду зустрічає кожного з відвідувачів меморіялу.

А приводом для величальної та поминальної молитви стало 150-річчя від дня його народження 18 січня 1864 року в селі Вишнополі на Черкащині. На його творчому рахунку – понад 20 тис. мистецьких робіт.

Основою для творчости стала національна тематика, заглиблена в історію. Про це свідчать фундаментальні картини „Запорожець", „Український кобзар", „Максим Залізняк", „Григорій Сковорода в дорозі".

Художник дивовижно ілюстрував „Буквар" українською мовою, книги Івана Франка, Миколи Гоголя, Михайла Коцюбинського, Лесі Українки, Григорія Квітки-Основ'яненка.

А найпліднішою в цьому сенсі є ілюстративна ґалерія творів Тараса Шевченка. Невтомний майстер пензля відобразив майже 200 Кобзаревих персонажів. Ілюстрації до „Кобзаря" стали вершиною творчого злету майстра. Поезії Т. Шевченка неначе переплітаються в І. Їжакевича з власним його дитинством.

На чільному місці в багатющому доробку автора – іконопис. Коли він навчався в Києві в рисувальній школі Миколи Мурашка, учнів вислали на дослідження розписів Кирилівської церкви, що стояла ще з княжих часів. Там хлопцеві запримітилася затьмарена часом настінна ікона, з якої він заповзявся зняти нашарування. Цю старанність помітив знаменитий Михайло Врубель, котрий займався реставрацією фресок, і запропонував І. Їжакевичеві власною уявою відтворити древнє зображення.

Відтак в одній з церковних ніш мистець намалював Божу Матір. М. Врубель, поглянувши на образ, несподівано спрямував долю художника-початківця в нове русло: „Вважайте, що ви заробили рекомендацію в Петербурзьку академію мистецтв. Про ваш вступ туди я особисто потурбуюся".

До Пляшевої 50-річний іконописець, який уже мав у своєму послужному багажі розписи п'яти храмів і сотні інших робіт, приїхав на запрошення духовного опікуна будівництва Георгіївської церкви о. Віталія (Максименка) та Володимира Леонтовича, котрий, власне, керував будівництвом. Це була весна 1914 року. На той час зведення головної споруди меморіялу пошани українського козацтва, а заодно самобутнього архітектурного сплаву модерну і бароко, підходило до завершення. Відповідно поставало питання про його належний розпис та оздоблення. І з цим завданням іконописець разом з своїми учнями успішно впорався. Композиція „Голгофа" заповнила всю площину над іконостасом на вхідному фасаді будівлі.

Здійсненню подальших плянів щодо розписів та впорядкування церкви завадила Перша світова війна.

Нинішній час теж не вельми добрий до витворів майстра. Зокрема до його „Голгофи". Перебуваючи на відкритому просторі – під дією сонця, дощів, вітрів, морозів величний образ почав руйнуватися.

П'ять років тому за порадою директора Львівської картинної галереї, Героя України Бориса Возницького була спроба втілити у життя задум І. Їжакевича – створити мозаїку. Фахівці провели дослідження, але виконати роботи заборонило Міністерство культури.

За словами Архиєпископа Рівненського й Острозького Української Православної Церкви Київського патріярхату Іларіона, це не тільки символ перемоги добра над злом, але й своєрідний прояв світлої пам'яті про І. Їжакевича, душа якого навіки поєдналася з „Козацькими могилами".

Своєрідне обличчя Свято-Георгіївського храму – „Голгофа" Івана Їжакевича. (Фото: Євген Цимбалюк)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Л. Василів-Базюк подарувала книги

Творчий шлях відомої української письменниці-волинянки Любови Василів-Базюк, яка нині мешкає в Торонто, нерозривно пов'язаний з трагічною долею нашої держави. Нести правду людям – її посвята. Останній історичний роман письменниці „Крізь пекло на землі", виданий чернівецьким видавництвом „Букерк" у 2012 році, – яскраве свідчення того, що вона залишається вірною своїй тематиці.

Як і у попередніх своїх повістях „У вирі тоталітарних режимів", „П'ять колосків", „У горі і сльозах наша доля. Геноциди України", письменниця досліджує правду про тернистий шлях українського народу в минулому столітті.

Напередодні нового року Діяспорна бібліотека ім. Галини Король, що діє у Миргороді, отримала від авторки чотири історичні праці з дарчими написами.

Особливо юних вихованців Молодіжного науково-дослідницького товариства зацікавили свідчення очевидців про масові винищення малих безпритульних українців – дітей „ворогів народу" у повісті „П'ять колосків". Саме у Миргороді у кінці 1920-их років комуністи організували перший у світовій практиці дитячий концтабір смерти, до якого звозили з усіх околиць дітей, які помирали з голоду. Трупи закопували на схилах річки Хорол.

Надіслані книги складуть окремий розділ нашої бібліотеки.

Анатолій Сазанський
Миргород, Полтавська область

Огляд листів: відлуння політичних тривог

Зимові морози не зменшили активности читачів тижневика, які останнім часом прислали до редакції ряд листів та статтей на актуальні теми.

Доктор фізико-математичних наук **Валерій Швець** з Одеси у статті „Обережно: нова хронологія" розглянув проблеми хронології в історії людства, зупинився на численних спробах пристосувати хронологію до політичних потреб сучасности.

Юрій Тисенко з Дніпропетровська на власному прикладі показав переслідування українців в комуністичній державі. Він написав, що в його українській родині завжди збиралися в батьківській хаті, співали пісень, але прийшли до влади більшовики і його матір померла ще молодою від важкої хороби, викликаної нестачами, її сестра померла з голоду у 35 років, її донька померла у 36 років від хвороби, спричиненої голодним дитинством, сам автор листа після захисту наукової дисертації не дістав праці і збирав на прожиток порожні пляшки в людних місцях.

Д-р **Дарія Блохин** з Мюнхену написала велику статтю „Голодомор 1932-1933 років в Україні – геноцид українського народу", присвячену історії цього злочину більшовицької влади проти українського селянства.

Люба Ґенсьор-Садницька з Ґошену, Ню-Йорк, прислала текст промови, виголошеної 19 жовтня 2013 року з нагоди 15-ліття Осередку ім. Митрополита Андрея Шептицького Спілки Української Молоді. Саме вона разом з Андрієм та Христею Бігунами стала засновницею цього осередку. Активними у ньому були Ніна Ступак, Марійка Кошак, Софія Ґафич, пізніше приєдналися Юля Косцьолек і Марійнка Василик, Славко Долішній, Леся Вазейос, Христя Павлик та інші.

З Миколаєва **Галина Антоненко** прислала вітання Марії Йовик до її 86-річчя. М. Йовик заснувала Товариство допомоги дітям-сиротам в Україні й вже багато років опікується ними. Г. Антоненко написала вірш, присвячений М. Йовик.

Лира Андра з Естонії надіслала слова та ноти кількох пісень на твори Тараса Шевченка, музику до яких написала активна діячка Українського земляцтва в Естонії, історик Мирослава Бучко, а також пісню цієї авторки про Т. Шевченка.

Велику статтю „Український православний релігійний світогляд Тараса Шевченка в житті і творчості" надіслав почесний професор Східноевропейського національного університету ім. Лесі Українки **Володимир Рожко** з Луцька.

Олександер Панченко з Лохвиці на Полтавщині дослідив життя Омеляна Антоновича у статті „Омелян Антонович – борець, благодійник, патріот. До 100-річчя від дня народження".

Ірена Мельник з Невінґтону, Конектикат, підготувала добірку публікацій у польській пресі з історії українсько-польських конфліктів. Дякуємо!

Також дякуємо **Наталі Бойко** з Бережанського краєзнавчого музею у Тернопільській області, яка надіслала святкові вітання на саморобній листівці, виготовленій в музеї. До редакції надійшло багато різдвяних вітань, але ця картка була особливо милою.

Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі DOC.

Мій внесок – цикл віршів для Майдану

Дні минулого року були тривожними, навіть трагічними. Згадаю лише загибель школярів початкової школи від рук маніякально хворого в тихому містечку США, небувалої руйнівної сили тропічний ураґан, що пролетів над узбережжям Атлантичного океану, зачепивши околиці Ню-Йорку та Ню-Джерзі. Але 2014 рік прийшов на планету Земля, і всі ми зустріли його, як і належить, піднявши келихи шампанського з побажаннями гарного року та впевненістю, що він буде для нас добрим. Усе ж і минулого року були приємні події.

Зокрема я отримала вістку від режисера українського телеканалу „Культура" Жанни Бебешко, що почався монтаж телефільму „Поетеса Оксана Маковець", який двічі було показано на телебаченні. А в квітні Ж. Бебешко привезла особисто цей фільм поряд з іншими своїми режисерськими знахідками до США, отримавши низку хороших відгуків як на фільми, так і на мою літературну творчість.

Ні на день я не переставала працювати над своєю поетичною збіркою. Мала щасливу нагоду працювати в складі журі Всеукраїнського літературного конкурсу ім. Олександри Девіль, що принесло мені величезну гордість за наше майбутнє у літературі, яка гідна зайняти чільне місце поряд з світовою класикою. Завдяки конкурсові випала нагода спілкуватися з письменницею Еліною Заржицькою. Особливо зворушили її твори для підростаючого покоління.

Інтернет-сторінка „Жінка-українка", який створили Тетяна і Юрій Пероганичі, і „Книгобачення" опублікували критичну статтю Ольги Рєпіної про мою збірку „Вірші особливого літа" під назвою „Арт-терапевтичний сеанс з поезією Оксани Маковець". У вересні я отримала вістку з міста Турка, від літературознавця Віри Бончук, яка поздоровила мене з перемогою в ХУІІ літературно-етнографічному конкурсі ім. Мирона Утриска, а згодом отримала поштою диплом лавреата цього конкурсу й літературний альманах „З вершин і низин", до якого увійшли і мої твори.

Мала нагоду побувати в українській громаді Гюстону, де познайомилась з колишніми киянами – родиною Олександра і Тетяни Литвинчуків. В Українському культурному домі відбулася моя літературна зустріч, яка подарувала мені нових друзів і наснагу на подальшу творчість.

З настанням нового року нове покоління українців усе більше усвідомлює ситуацію, що панує в Україні. Молодь прагне жити в цивілізованих умовах і знає, як це здійснити. Мій особистий внесок до цієї святої ідеї – цикл віршів, присвячений листопадовим подіям на Майдані, які друкувались на сайті „Жінка-українка".

Оксана Маковець,
Сіфорд, Вірджінія

Союзянки прислали дари

Хочемо щиро подякувати нашим дорогим приятелькам з 65-го відділу Союзу Українок Америки – Софії Лонишин, Наталії Головінській, Олі Городецькій та всім членкиням за їхню материнську турботу і люблячі серця до потребуючих дітей- сиріт. Вони вислали для наших дітей подарунки і солодощі на свято Миколая та до Різдвяних свят. Діти-сироти дуже радіють!

Вже кілька років ми опікуємося дітьми-сиротами з особливими потребами у Бережанах. Хоча наші вихованці мають розумові та фізичні вади, але вони такі гарні, життєрадісні, а їхні чисті серденька випромінюють любов. Наприклад, два брати Ігор та Богданко зовсім не можуть говорити і самостійно нічого не можуть зробити, але завжди усміхаються. А коли ми молимося, вони плескають у долоньки, ніби у такий спосіб виявляють Богові свою любов і подяку за життя.

Ми почуваємося щасливими, що можемо полегшувати життя таких дітей. Однак, нам без допомоги добрих людей, було б важко і сумно працювати. Адреса сиротинця: вул. Раївська, 12, Бережани, Тернопільська область, 47505 Ukraine.

Михайло Михайлинин,
опікун дітей.
Бережани, Тернопільська область

Святий Миколай завітав до сиротинця.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Українці в Отаві колядували в Посольстві Евросоюзу

ОТАВА. – З нагоди Різдва в Посольство Европейського союзу в Канаді 10 січня завітала група колядників від української громади. Вони виконали кілька українських колядок для Посла Евросоюзу в Канаді Марі-Ан Конинск, Міністра закордонних справ Канади Джона Берда, 24-ох послів з усіх країн-членів ЕС.

Традиційне українське різдвяне віншування українською та англійською мовами виголосив Олег Бєлкін. Посол привітала колядників і запропонувала їм прохолодні напої. На завершення вони виконали „Щедрик" Миколи Леонтовича.

Після короткого концерту колядники мали можливість обговорити розвиток подій в Україні та висловили свою підтримку розширенню взаємин України з ЕС.

Коляду організували Національне бюро Конґресу Українців Канади і Михайло Решітник. Послам подарували компакт-диски „Три празники в гості" з записами українських колядок у виконанні хору „Акорд", у якому співають також хористи Українського православного собору Успіння Пресвятої Богородиці. У складі хору – М. Решітник, О. Бєлкін, Віра Гуцуляк, Тетяна Марченко, Оксана Ґанина, Марко Янишевський, Андрій Савчук, Дені Леґа, Надя Зелем, Олеся Шевченко та Ґеня Дутчак, керівник Ірина Смішна.

КУК

Українські колядники у Посольстві Европейського союзу в Канаді. (Фото: КУК)

Дві матуральні забави відбулися у Пармі

Василь Романчук

ПАРМА, Огайо. - У Школі українознавства ім. Тараса Шевченка при Українському православному соборі св. Володимира та Школі українознавства Товариства „Рідна школа", 2 і 30 листопада 2013 року відбулися матуральні забави.

У Школі українознавства ім. Т. Шевченка, яку очолює д-р Володимир Боднар, навчається 170 учнів з родин різних релігійних конфесій. Діє 11 клясів, створено спеціялізовану двомовну клясу, є також садочок і підготовчу групу. Школа укомплектована висококваліфікованими педагогічними кадрами.

Закон Божий викладають настоятель собору о. Іван Наконечний, о. Михайло Гонтарук та настоятель церкви св. Трійці Київського патріярхату о. Роман Загурський.

Школа є членом Шкільної ради при Українському Конґресовому Комітетові Америки, членом Українських злучених організацій Огайо.

Про добрі справи школи йшла мова на матуральній забаві в ресторані „Кришталь".

Під чарівну мелодію, одягнуті в українські строї, випускники стали на вишиваний рушник, який, за давнім українським звичаєм, постелили матері, аби щасливою була подальша доля їх дітей. Спільною молитвою і благословенням о. М. Гонтарук відкрив баль.

На великому екрані пробігали кадри фільму, створеного випускниками, на яких вони були зображені в різні періоди їхнього життя.

У напутніх словах о. І. Наконечний, д-р В. Боднар, голова іспитової комісії Петро Твардовський, батько випускника Данила д-р Олег Лаврентович побажали випускникам успіхів у самостійному житті, здійснення їх заповітних мрій, українського духу і гордости за належність до великої і героїчної нації.

Настала урочиста мить – В. Боднар та П. Твардовський вручили випускникам документи про закінчення навчання. Їх отримали Тетяна Ляшук, Анна Криворученко, Дарія-Софія Кулик, Ґеня Айвек, Христина Висоцька, Ірина Маґера, Ліонелла Гусак, Надія Гриниха, Катерина Ґрифітс, Святослав Цебак, Володимир Висоцький, Юрій Василишин та Д. Лаврентович. Закружляли у вальсі юнаки і юначки з вчителями, батьками і друзями.

Ведучі балю – адміністратор школи Оксана Логвинюк та колишня випускниця Анастасія Коваль – чудово впоралися з нелегкими обов'язками.

Матуральна забава Школи українознавства Товариства „Рідна школа", що збіглася з урочистим відзначенням 60-ліття цієї освіт-

(Закінчення на стор. 16)

Випускники Школи українознавства ім. Тараса Шевченка. (Фото: Василь Романчук)

Немає кращого місця, ніж Фльорида

Д-р Юрій Барановський

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – П’ятсот років тому еспанський дослідник Хуан Понсе де Леон відкрив дивовижну землю, покриту чудовою рослинністю, з теплими мінеральними джерелами. Він назвав її землею квітів – La Florida. Через 400 років після нього, в 1975 році, українські дослідники з США і Канади заново відкрили цю землю і створили в Норт-Порті Український релігійний і культурний осередок св. Андрія.

З часом багато українців переселилося в цю частину Фльориди. Громада переросла в діяльну, енерґійну і сильну спільноту американців українського походження, яким вдається зберігати свою українську ідентичність, пропаґувати українську історію й культуру і в той же час насолоджуватися всіма благами Фльориди.

Осередок розширився за рахунок великої будівлі кондомініюму св. Андрія („Українське село“). Громада настільки збільшилася, що виникла потреба побудови нової церкви для українців-католиків. В 1992 році собор входу у Храм Пресвятої Богородиці (Церква св. Марії) був збудований. Сьогодні собор є справжньою перлиною – з традиційною архітектурою, розписами, вітражами та іконами, чудовим хором.

Громада займається різнобічною діяльністю, має багато українських організацій: найбільший в США відділ Союзу Українок Америки, Українсько-Американський клюб південно-західньої Фльориди, Українсько-Американську організацію ветеранів, Громадський комітет, Товариство української мови ім. Тараса Шевченка, Чоловічий товариський клюб, організації, пов’язані з діяльністю церкви та інші.

Засновники громади передбачали, що Сарасота і її околиці можуть запропонувати набагато більше, ніж Український осередок. Сарасота є надзвичайно цікавим середовищем, культурною перлиною Фльориди. Тут діють численні театри, музеї, виставки, ботанічні сади, парки.

Фльорида має високий рівень шкільної освіти.

Це надзвичайна місцевість має усі привілеї великого міста, але жити тут легко і зручно. На додаток, штат Фльорида не має податку з заробітку, пропонує добрі ціни на нерухомість, спокійний вуличний рух, теніс, рибну ловлю, водний спорт, чудові торгівельні комплекси.

Українці, яким пощастило тут жити, мають цікаве життя і багато задоволення, тому не думають про старість, почуваються не на пенсії, а на постійному відпочинку.

Приїдьте на відпочинок, купіть житло, оселіться постійно в чудовому будинку біля води, живіть довго й щасливо. Відвідайте www.ukrainiansofswflorida.org.

Переклад з англійської мови: Ліда Михалович.

Святкування Дня Незалежности України на Фльориді.

Пляж „Siesta Beach“ у Сарасоті визнаний найкращим у США.

Храм Пресвятої Богородиці (Церква св. Марії) в Норт-Порті.

Шановна Громадо!

У зв’язку із неправильним працюванням комп’ютерної системи в часі підготовки нашого списку адрес Річного *Різдвяного заклику*, дехто із вас отримав *Різдвяний заклик* від УККА заадресований на ім’я інших осіб, що не містив ваших імен, але вказував вашу адресу. Ми щиро просимо вибачення за цю велику помилку.

Зараз ми працюємо над розв’язанням цієї проблеми, однак на жаль, з нашої сторони ми вже не можемо виправити цей випуск *Заклику-2014*, який вже розісланий.

Ще раз, просимо, прийміть наші щирі вибачення. Дякуємо вам за вашу терпеливість і розуміння у цій справі, а також за вашу постійну підтримку роботи УККА.

Канцелярія УККА

Метою Голодомору був геноцид українців

Микола Галів

НЮ-ЙОРК. – 5-6 листопада 2013 року у престижевих приміщеннях Прінстонського університетського клюбу відбулася дводенна наукова конференція, яка істотно доповнила низку заходів на відзначення 80-ліття Голодомору в Україні 1932-1933 років. У вечірніх годинах її програма продовжувалась в Українському Музеї і Українському Інституті Америки. Активними учасниками були відомі науковці, публіцисти, політики – всього 41 особа.

Коодинатор і головний організатор конферецїї професор Володимир Зарицький вклав у цей важливий захід багато особистих зусиль. Під його керівництвом діяли десятичленний екзекутивний, одинадцятичленний дорадчий і тричленний адміністративний комітети.

Конференція відбулась при співпраці з Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету, Канадським Інститутом Українських Студій, Асоціяцією дослідників Голодоморів в Україні, Національною Академією Наук України, а також з науковцями Ню-Йоркського, Колюмбійського, Альбертського, Торонтського й інших університетів США та Канади.

Для зручности учасників і слухачів, заздалегідь було видрукувано докладну програму конференції, у якій подано теми сесій, ведучих, доповідачів тощо.

Конферецію розпочав відомий американський вчений-українознавець, професор Університету Арізони Марк фон Гаґен доповіддю на тему „Чому Голодомор стався?". Сесією керував проф. Любомир Гайда.

М. фон Гаґен у своєму виступі дуже переконливо представив Голодомор 1932-1933 років Україні саме як наслідок політичного курсу Москви на знищення українського селянства, котре в той період становило основу української нації. Тому ця одна з найстрашніх трагедій в людській історії не пов'язана з будьякими природніми чи екологічними причинами, як це було, скажімо, у випадках масового голоду в Ірляндії в 1946-1952 роках чи в Бенгалії у 1943 році, а тільки з свідомом народовбивством, здійсненим за прямою вказівкою керівників тоталітарного комуністичного режиму в СРСР.

На мою думку, ця ясна і водночас глибока аналіза не випадково стала окрасою усієї конференції, оскільки проф. М. фон Гаґен належить до вчених, котрі досліджуть голодомори в Україні вже багато років. Наприклад, дуже запам'ятався його виступ на цю ж тему в Організації Об'єднаних Націй п'ять років тому, тоді промова М. фон Гаґена також залишила по собі найкраще враження.

Наступні доповідачі – Людмила Гриневич з Інституту історії Національної Академії Наук України та проф. Роман Сербин з Університету Квебеку в Монреалі (модератором був історик проф. Франк Сисин) – продовжили тези М. фон Гаґена, зокрема зупиняючись на понятті „геноцид", котре для частини західних істориків досі залишається контроверсійним, незважаючи на незаперечну арґументацію Рафаеля Лемкіна, незабутнього автора цього терміну і також автора Резолюції, ухваленої Генеральною Асамблеєю ООН 11 грудня 1946 року, яка засуджувала геноцид як злочин проти людства.

Нижче поданий текст цієї справедливої людини, котру справді можна назвати „людиною світу", заслуговує на те, щоб його вивчали в кожній школі в Україні і в усіх інших країнах: „... Доки Україна зберігає свою національну єдність, доки її народ продовжує думати про себе як про українців і домагається незалежності, доти вона становить серйозну загрозу для самого серця радянської ідеї. Нічого дивного, що комуністичні вожді надавали якнайбільшого значення русифікації цього самостійно мислячого члена їхнього „союзу республік" і вирішили переробити його і пристосувати до свого зразка єдиної російської нації. Бо українець не є і ніколи не був росіянином. Його культура, його темперамент, його мова, його релігія – все є інакше. ...Він відмовлявся від колективізації, приймаючи радше депортацію і навіть смерть. Тому було особливо важливо пристосувати українця до прокрустового зразка ідеальної радянської людини. Українське населення є дуже вразливе до расового вбивства його вибраних частин, тому комуністична тактика не наслідувала взірця німецьких нападів проти євреїв. Українська нація є надто багатолюдна, щоб можна було її цілковито знищити ефективним способом. Однак, її релігійне, інтелектуальне і політичне керівництво, її вибрані і вирішальні частини є доволі малі, і тому їх легко ліквідувати. Саме тому радянська сокира з повною силою впала на ці групи за допомогою відомих знарядь масового вбивства, депортації і примусової праці, заслання і голоду".

9 грудня 1948 року, після того як з черги вже 20-та країна ратифікувала Резолюцію, Генеральна Асамблея одноголосно ухвалила Конвенцію щодо запобігання і покарання геноциду, і цей преважливий документ є передусім моральною та інтелектуальною заслугою Р. Лемкіна перед людством. На нинішній день ця Конвенція ратифікована у понад 130 країнах світу.

Причинам і наслідкам української трагедії 1932-1933 років були при-

(Продовження на стор. 11)

Д-р Володимир Зарицький

Метою Голодомору...

(Продовження зі стор. 10)

свячені доповіді відомого українського історика, академіка Національної Академії Наук України Станіслава Кульчицького і професора-україніста з Неапольського університету (Італія) Андрея Ґраціозі. Обидва доповідачі дослідженим ними фактичним матеріялом представили вражаючі людську уяву картини винищення українського народу Голодомором. Зокрема С. Кульчицький розповів, як В'ячеслав Молотов, права рука кремлівського тирана Йосифа Сталіна, приїхав в Україну, щоб прискорити пограбування українських селян під виглядом боротьби з „куркульством".

А. Ґраціозі підкреслив, що Голодомор в Україні 1932-1933 років був специфічний, і його не можна порівнювати з іншими подібними трагедіями. Доповідач сказав, що не тільки чесні Західні спостерігачі, як наприклад, італійські дипломати, але й навіть українські комуністи, як от Микола Скрипник, були свідомі, що ідеться про знищення українського селянства як головного носія національної самобутности.

Дообідню програму конференції закінчено інформативно насиченими доповіддями гарвардських дослідників Ґенадія Побережного, Костянтина Бондаренка і Йосифа Лівсея з Ню-Йоркського Університету, а модератором був гарвардський україніст проф. Сергій Плохій.

Пообідні сесії розпочато виступом журналістки з газети „Вашінґтон Пост", відомої публіцистки і також автора дослідження про Голодомор в Україні Ен Епелбавм. За книжки „Gulag" та „Iron Curtain" вона одержала високі міжнародні нагороди. У своєму виступі Е. Епелбавм нагадала про ті часи в історичній науці і суспільній думці Заходу, коли про Голодомор в Україні 1932-1933 років у світі мало хто знав. Щойно після праці Роберта Конквеста „The Harvest of Sorrow: Soviet Collectivization and the Terror-Famine" (1986) стало відомо про трагедію в Україні. Д-р Джеймс Мейс доніс міжнародне значення Голодомору в Україні до свідомости американських законодавців і згодом очолив відповідну Комісію з цього питання створену Конґресом США.

Д-р Юрій Шаповал, один з послідовних київських дослідників теми Голодомору, заторкнув тему опору в селянському середовищі України тих голодних років. Наприклад, на початку 1933 року було заарештовано 63 тис. осіб.

Також д-р Ю. Шаповал зауважив що часто у дослідженнях правильно згадуються імена замовників Голодомору, але при цьому майже ніхто не говорить про безпосердніх виконавців. Хто вони були – свої, бідні, малограмотні українці, так звані „люмпени", на яких спиралась більшовицька система, чи прислані з російської півночі?

Проводячи паралель з сучасними подіями в Україні, де вирує Евромайдан і де „свій" „Беркут" проливає кров учасників мирних протестів, д-р Ю. Шаповал порушив проблему аморальности теперішнього режиму, котрий нацьковує одних українців на інших.

Демограф, д-р Олег Воловина, професор з Університету Норт-Каролайни, вдаючись до статистичних даних, підкреслив, що смертність на 1,000 осіб у той час в Україні становила 129 осіб, а в Росії – 32 особи. Найвище число смертности в один день у 1933 році – 30 тис., а від травня до липня включно, 1933 року, – 25 тис. осіб в день.

Д-р Марк фон Гаґен

Д-р Андреа Ґраціозі

Автор Ен Епелбавм

У вечірніх годинах конференційна програма тривала в Українському Музеї при 6-ій вулиці. Директор Музею Марія Шуст привітала учасників конференції і передала ведення програмою директорові Науково-освітнього центру вивчення Голодомору у Торонто Валентині Курилів.

Відтак виступив президент вашінґтонської Ради зовнішньої політики Герман Пірчнер, який говорив про реакцію Америки на Голодомор. Зокрема Державний департамент у той час натякав, що в Україні бракує харчів, але в цій справі нічого не робив. Можливо, що саме відчуття провини спонукало сьогоднішній уряд США надати місце в столиці для спорудження пам'ятника жертвам Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Про важливість вшановування пам'яті жертв Голодомору-геноциду говорили у свої виступах голова Союзу Українок Америки Маріянна Заяць і голова Товариства українських адвокатів Америки Віктор Рудь. Був показаний документальний фільм про Голодомор, створений режисером Сергієм Буковським, дуже цікавий не лише свідченнями людей, котрі пережили Голодомор, але й уривками з спогадів британського журналіста Ґарета Джонса, котрі зачитував його правнук Найджел Колі.

Конференційний день 6 листопада розпочався сесією, на якій обговорювались політично-соціологічні та економічні наслідки Голодомору. Сесією провадив політолог з Ратґерського університету д-р Олександер Мотиль, доповідачами були д-р Владислав Гриневич з Національної Академії Наук і Оксана Шевель з Тафтс-університету.

Д-р В. Гриневич докладно проаналізував другу хвилю колективізації у 1939-1940 роках, проти якої був значний спротив, зокрема у Західній Україні. Також висвітлив наставлення до теми Голодомору усіх чотирьох президентів України – Леоніда Кравчука, Леоніда Кучми, Віктора Ющенка і Віктора Януковича.

Проф. О. Шевель, аналізуючи обставини Голодомору і поінформованість щодо нього сьогоднішнього українського суспільства, зазначила, що тільки 6 відс. населення в Україні вважає Голодомор геноцидом, а 40 відс. так не думають. Разом з тим виявилось, що 30 відс. українців східних областей, де після трагедії влада заселила спустошені місця росіянами, визнають, що це був таки геноцид.

Модератором чергової сесії був президент Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню-Йорку проф. Григорій Грабович, а доповідачами – проф. Оля Андрієвська з Трентського Університету, Генадій Іванущенко – архівіст і дослідник з України, проф. Оля Бертелсен з Нотінґгамського Університету, Велика Британія. Вони продовжили аналізи, подані у попередній сесії.

Зокрема проф. О. Бертелсен говорила про ситуацію в незалежній Українській державі і про те, який це має вплив на розвиток дослідів про голодомори в Україні совєтського періоду. Одним з логічних наслідків державної незалежности України стало те, що Центр досліджень цієї теми перейшов з Північної Америки в Україну. За перші незалежні роки, особливо за президентство В. Ющенка, відкрилась значна частина таємних архівів Служби безпеки Укрїни, що дало можливість більшою мірою уточнити статистику винищення українців у порівняні з іншими етнічними групами в тодішній Україні – росіянами, поляками, евреями тощо.

Модератор Галина Гринь з Гарвардського Університету представила доповідачів Н. Колі і д-ра Сергія Ціпка з Альбертського Університету.

Н. Колі є адміністратором архіву свого дядька, відомого журналіста Ґ. Джонса, що писав правду про український Голодомор і був підступно убитий у Китаї в 1935 році. Н. Колі подав цікаві і маловідомі факти, пов'язані з голодом в Україні. Також згадав про фальшиві статті Волтера Дюранті у „Ню-Йорк Таймс", який писав, що в Україні є не голод, а лише „недоїдання".

Проф. С. Ціпко розповів про статтю московського кореспондента газети „Торонто Стар" П'єра ван Пасена, який писав, як українські реґіони Кременчука, Полтави врятувалися від голоду 1921 року, але тяжко постраждали в 1932-1933 роках. На жаль, ця його добре доку-

(Закінчення на стор. 12)

Українець року 2013: редактор газет УНСоюзу

На врученні нагороди Українця року (зліва): Роман Данилів, Мотря Годованець, Микола Котов, Рома Гадзевич, Юрій Гончар, Боні Райнгарт, д-р Роксана Корчинська. (Фото: Синтія Ебот)

Володимир Лернатович

ПІТСБУРҐ. – Минулої осені в житті української громади східнього узбережжя, серед її поважних традиційних відзначень, як от Листопадовий зрив, День пам’яті, сумний ювілей Голодомору, була й радісна подія, що стосувалася нинішньої дійсности: урочисте номінування Українським Технологічним Товариством Пітсбурґу (Пенсильванія) Українця 2013 року Роми Гадзевич, головного редактора найстаршої у світі української газети „Свобода“ (заснованою в 1893 році) та тижневика „The Ukrainian Weekly“ (1933), видавцем яких є Український Народний Союз.

Інтелектуали українського походження, громада гідно оцінили творчу діяльність журналістки, самовідданої послідовниці таких видатних редакторів, як о. Григорій Грушка, д-р Лука Мишуга, Антін Драган, Зенон Снилик.

Ця з черги 44-та церемонія номінування Українця року відбувалася в „The Club At Nevillewood“ в околицях Пітсбурґу, краєвиди яких так нагадують миле серцю Прикарпаття. Затишна атмосфера в приємному товаристві, вишукана музика гурту „Мозаїка“ з Канади створювали дуже позитивний настрій.

На цьому святі українства були присутні й колишні номінанти – Микола Котов, Заслужений діяч культури України Люба Глутковська, родина редактора українського радіо Пітсбурґу Михайла Комічака та син родини Кишакевичів д-р Роман з дружиною.

Урочистості розпочала президент УТТ д-р Роксана Корчинська. Вона органічно висвітлила ролю і місце Товариства у збереженні української освіти, культури та національної ідентичности. Осібно окреслила особливи місію часописів-ювілярів, які повноправно репрезентує головний редактор Р. Гадзевич, підкреслила її особистий вклад у співпрацю тих українських організацій, до яких номінантка належить як один з найактивніших членів – Пласту, УНСоюзу, Союзу Українок.

Відтак секретар УТТ М. Котов офіційно представив номінантку і запросив її до слова. Р. Гадзевич коротко, але яскраво окреслила творчий шлях керованих нею періодичних видань та, з притаманною їй скромністю, – свою ролю у цій благородній справі. Сердечну подяку вона складала всім, передусім своїм батькам, які пов’язали її долю з УНСоюзом та Пластом – кузнею українського духу і чину.

З приємністю констатую, що свідченням непересічних заслуг обох газет, очолюваних Р. Гадзевич, є те , що їх як суспільно-політичний феномен вивчають науково-освітні та академічні установи в Україні. В контексті навчального курсу „Історія української журналістики, який я маю честь читати у Львівському Національному університеті ім. Івана Франка, кілька лекційних годин відведено пресі Північної Америки, зокрема „Свободі“ та „The Ukrainian Weekly“.

Міжнародна наукова конференція, що відбулася у жовтні минулого року на факультеті журналістики нашого університету, засвідчила серйозну увагу вчених до історії і розвитку української періодики у США. Підтвердили це виступи професора Харківського університету Ігоря Михайлина та асистента зі Львова Юлії Присяжної.

Київський Інститут журналістики при Університеті ім. Тараса Шевченка має низку фундаментальних досліджень з цього приводу. Виступаючи на згаданій конференції, проф. І. Михайлин детально розповів про присвячені „Свободі“ матеріяли у популярному київському щоденному виданні „Україна Молода“. Криворізький часопис „Промінь Просвіти“ 17 вересня 2013 року розповів про „Свободу“ і її значення для консолідації світового українства.

Закарпатський популярний сайт „7 днів“ об’ємно виклав презентацію фундаментальної монографії редактора Петра Часта про газету „Свобода“ на відділенні журналістики Ужгородського університету.

Тепло написано про „Свободу“ та її наставників на популярному світоглядному порталі „Рідна Країна“ 15 вересня 2013 року.

Радіопрограма „Україна у серці одна“, що діє у Пітсбурґу, детально висвітлювала урочисте номінування Р. Гадзевич – як продовжувача справи українського просвітництва у Новому Світі.

Мені особисто запам’яталася пристрасний заклик Р. Гадзевич до аудиторії, зокрема до студентства, бути активними дописувачами, творцями літопису сучасности, бо це наша спільна справа.

Володимир Лернатович – доцент Львівського Національного університету ім. Івана Франка, член Національної Спілки журналістів України.

Метою Голодомору...

(Закінчення зі стор. 11)

ментована стаття була сконфіскована більшовиками.

Крім іншого, С. Ціпко нагадав про примусове переселення українців на Кубань, де московська влада мала намір знищити їх голодом.

Обставини, які спонукають вважати Голодомор геноцидом, аналізували Марко Андрейчик з Колюмбійського Університету і відомий американський юрист Богдан Футей. Історик д-р Тарас Гунчак представив молодого і вже заслуженого дослідника українського визвольного руху Володимира В’ятровича і Любомира Луцюка. Обидва доповідачі розповідали про значення архівів у вивченні причин і наслідків Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Ярослав Білінський з Делеварського Університету представив Яна-Яцека Бруського з Яґелонського Університету, Польща, Валерія Василева з Національної Академії Наук України і Рея Ґамадзе, які поділились своїми спостереженнями на складну тему: „Голодомор – каяття, примирення, заперечення“.

З виступу Я. Бруського виглядало, що Польща не виявлала особливої уваги до масового голоду в Україні, хоч польські дипломати подавали точну інформацію для свого уряду. Водночас доповідач підкреслив, що українська меншина у Польщі активно протестувала проти винищення українців в СРСР.

Доповідь В. Василева, яку прочитала Христина Вітович, стосувалася злочинного зв’язку між комуністичними керівниками Москви і Києва, хоч, як відомо, Москва наказувала, а Київ був тільки виконавцем.

Проф. Наталія Пилипюк з Альбертського Університету представила доповідачів Мирослава Шкандрія з Манітобського Університету і Владислава Верстюка з Українського Інституту національної пам’яті. Вони доповідали на тему: „Студії голодомору – майбутні виклики і майбутні підходи“.

Д-р М. Шкандрій наголосив, що комуністична і російська шовіністична пропаґанда продовжують брехню про Голодомор в Україні.

Д-р В. Верстюк зауважив, що число загиблих від голоду все ще не є усталене. Над тим ще треба працювати, продовжуючи зусилля, розпочаті Президентом В. Ющенком.

Завершення цих ґрунтованих нарад про Голодомор в Україні відбулось у вечірніх годинах в Українському Інституті Америки, де учасників конференції привітав президент УІА д-р Данило Свістель. Програмою вечора провадила президент Українського Конґресового Комітету Тамара Олексій. Вона представила президента Комітету Голодомору в США Михайла Савкова, генерального секретаря Світового Конґресу Українців Стефана Романова, голову Польсько-Українського товариства Яна П’екла і президента СКУ Євгена Чолія.

Грамотами за цінні дослідження обставин Голодомору 1932-1933 років в Україні були нагороджені д-р Б. Футей і проф. Р. Сербин.

Підсумовуючи, слід ще раз підкреслити велику заслугу д-ра В. Зарицького, на плечах якого лежало організування і практичне проведення цієї важливої наукової конференції на відзначення 80-річчя Голодомору-геноциду в Україні 1932-1933 років.

В Сенаті відбулися...

(Закінчення зі стор. 1)

січня він відсвяткував 60 років, а 2 січня провів зустріч з українською громадою штату Ню-Джерзі, який він представляє у верхній палаті Конґресу.

Відкриваючи слухання, Р.. Менендез прямо визнав, що „члени української діяспори Ню-Джерзі попросили мене звернути увагу на тисячі протестувальників на Майдані, і я хотів би запевнити їх, що наш Комітет не є глухим до цих хоробрих людей".

Власне, ці слова Р. Менендеза можна вважати відповіддю харківському губернаторові Михайлові Добкінові, який на „твіттері" закинув діяспорі її маловпливовість та бажання ходити на зустрічі заради безкоштовного пригощання.

Після відкриття слухань демократом Р. Менендезом право виступу з відповіддю отримав республіканець Роберт Коркер з Тенесі. Консерватор дорікнув адміністрації Барака Обами у втраті ініціятиви на міжнародній арені: „Американська політика щодо України була слабкою, тоді як мала бути рішучою і сильною. Росія набирає за наш рахунок в Сирії, в Ірані, в питанні протиракетної оборони, в справі Сновдена, і тепер – в Україні", – сказав Р. Коркер.

Головним промовцем на слуханнях була заступник Державного секретаря Вікторія Нуланд, яка тричі відвідала Україну в листопаді-грудні 2013 року. За посадою, до її повноважень належить готувати Джонові Кері подання про застосування адресних санкцій на підставі 212 статті Акту про міґрацію.

Однак, у своєму звіті перед Сенатом В. Нуланд жодного разу не згадала безпосередньо слово „санкції", ховаючи його за іншими словесними конструкціями. Промовляючи на слуханнях, вона переказала частину своїх тез з зустрічі з В. Януковичем.

„Застосування насильства і репресій в Україні з боку державних підрозділів безпеки або їхніх суроґатів (тут В. Нуланд мала на увазі „тітушок" – слово, яке не має аналогів в англійській мові) змусило нас, публічно і в приватному порядку, повідомити владу України, що ми будемо розглядати широкий спектр інструментів, наявних в нашому розпорядженні, якщо можновладці в Україні застосовуватимуть або заохочуватимуть насильство проти власних громадян", – сказала В. Нуланд. За її словами, востаннє вона розмовляла з Міністром закордонних справ України Леонідом Кожарою 13 січня, і він переконував, що Україна все ще хоче европейського майбутнього.

У своєму виступі В. Нуланд також розповіла про кроки Америки щодо України. Прихильників жорсткої та швидкої реакції Вашинґтону могло розчарувати почуте – США зміщує фокус на президентські вибори, які вони вважають єдиною леґітимною можливістю позбутися В. Януковича. В. Нуланд оголосила про „передвиборну допомогу Україні з боку Америки", а це „включатиме підтримку незалежних засобів масової інформації та громадського спостереження за виборчою ситуацією та самими виборами. Враховуючи загрози, з якими в даний час зустрічається багато неурядових організацій, які брали участь в Евромайдані, ми шукаємо шляхи, якими можемо підтримати тих, хто у небезпеці". Також В. Нуланд обіцяла підтримати програми Евросоюзу щодо інформування про переваги евроінтеґрації – „особливо на Сході України".

Другим доповідачем був Томас Мелія, який почував себе менш впевнено, бо є тільки заступником помічника Держсекретаря з питань прав людини. Він розповів про свою діяльність на чолі робочої групи з питань верховенства права. З українського боку її очолює Андрій Портнов, але, за словами свідків, на зустрічах він уникає обговорення теми утисків журналістів чи сексуальних меншин, а волів говорити лише про підготування Кримінально-процесуального кодексу та закону про прокуратуру...

Невиразні звіти співробітників Державного департаменту явно розчарували членів Сенату. Р. Менендез одразу взявся заохочувати В. Нуланд до теми покарання українських чиновників: „Ви згадали, що Державний департамент має широкий арсенал для реакції в залежності від поведінки Януковича щодо протестуючих. Я вважаю, що підтримка санкцій, закриття віз перебуває серед можливостей, які мають бути серйозно розглянуті, якщо буде продовження насильства мирних протестуючих. Чи це той варіянт, який уряд США волів би розглянути?".

„Пане голово, всі інструменти уряду на столі, включно з цими, – повторила В. Нуланд тезу, яка до цього кілька разів лунала на зустрічах в Держдепартаменті з вуст офіційного речника американського уряду.

Далі Р. Менендез засвідчив добру поінформованість щодо перерозподілу у медія-сфері України.

„Я знаю, що родина Януковича перебирає контролю над телеканалами та газетами, наростає залякування незалежних журналістів. Яку ми можемо надати підтримку?" – звернувся сенатор до Т. Мелії.

Але відповідь чиновника теж нічим не вразила: „Пане голово, ми тривалий час надаємо підтримку для підвищення професійности журналістів. Наші програми підтримують онлайн-медія в Україні, організації, що моніторять ситуацію. Я, коли їжджу в Україну, даю інтерв'ю таким ЗМІ, щоб показати, що ми знаємо про них і підтримуємо їх".

Розчарований обережністю Державного департаменту, Р. Менендез виголосив фразу, на яку мало хто звернув увагу: „Якщо уряд Януковича буде продовжувати насильство проти співгромадян, як ми це бачили досі, то я не певен, що ми будемо чекати, поки Держдепартамент розгляне санкції або скасування віз стосовно тих осіб, які будуть причетні до цього насильства. Комітет Сенату, який я очолюю, збирається схвалити законодавство, яке буде напряму стосуватися цього".

Іншими словами, якщо Держдеп не буде діяти, Сенат змусить його до санкцій шляхом ухвалення спеціяльного закону на кшталт „закону Маґнітського". Показово, що ця реакція пролунала від сенатора-демократа, який дорікнув своєму ж уряду.

До критики приєднався республіканець Р. Коркер: „Минулого літа, коли Росія почала економічний шантаж України, чи не думаєте ви, що США могли стояти ближче України? Чому ви не критикували Росію відкрито і твердо, коли Росія все це робила? У влади є великий меґафон, який не був використаний".

„Я це робила і Секретар Кері це робив, – виправдовувалася В. Нуланд. – Є багато різних причин, чому Янукович ухвалив рішення взяти павзу в стосунках з ЕС після шести місяців реклямування та закликів до своїх людей інтеґруватися в Европу".

Майже через годину після початку слухань сенатор-демократ від штату Ню-Гемпшир Джін Шагін згадала про долю Юлії Тимошенко: „Ви думаєте, чи є шанс, що вона буде звільнена до виборів-2015? І що американці та европейці можуть зробити для цього?".

„Ми порушуємо це питання на кожній зустрічі з українцями, я особисто порушувала це питання на зустрічі з Януковичем, – знову виправдовувалася В. Нуланд. – Якби Юлія Тимошенко була звільнена для лікування в Німеччині, це надіслало би потужний сиґнал на користь европейського шляху. Але зараз не схоже на те, що президент України збирається це зробити...".

Доволі млявий перебіг слухань виправив сенатор-республіканець від Арізони Джон МакКейн – кандидат в президенти на передостанніх виборах, який місяць тому приїздив на Евромайдан та промовляв там до найбільшого скупчення людей у своєму житті.

„Пане Мелія, це не вибори студентів до шкільної ради, – обурився Дж. МакКейн реплікою чиновника про те, що українці мають самі визначити свою долю на виборах. – Ідеться про країну, яка хоче бути европейською. Вони не хочуть бути Росією! Росією, яка використовує енерґетичний тиск, перекриває доступ шоколаду, підтримує корупцію, яка буяє в Україні".

Дж. МакКейн розійшовся не на жарт – він вирішив освідомити присутніх щодо апетитів В. Януковича: „Мої колеги в Сенаті можуть не знати, що син президента України, який був дантистом, зараз є мільярдером і живе в будинку за сотні мільйонів доларів! – МакКейн продовжував апелювати до Мелії. – Сер! Мова іде не про те, що українці мають самі вирішувати свою долю, а про те, що ми маємо стояти поряд з українцями…".

Сенатор не стримував себе, вимішуючи на Т. Мелії своє невдоволення:

„Я радий, що ви бачили Юлію Тимошенко під час візити до України минулого року. Але вона не повинна бути в тюрмі! Це – факт. Ми маємо підтримати українців, які волають про допомогу та моральну підтримку в протистоянні, яке є повністю нерівним, яке супроводжується брутальним силовим розгоном демонстрацій. І провідники протесту, з якими я зустрічався в Києві, тепер госпіталізовані з травмами. Пане Мелія, або ви неймовірні наївні, або ви вводите в оману комітет Сенату".

Користуючись нагодою, Дж. МакКейн розповів усе, що думає про нинішнє керівництво в Кремлі: „Росія використовує торговий тиск енерґоносіями, використовує ембарґо на постачання продуктів, включно з шоколадом, і пан Путін справді – справді! – вірить, що Росія без України – це східня держава, а з Україною – це західня держава. Ми маємо стати поряд з українцями, реаґуючи списком санкцій щодо тих, хто застосовує насильство над демонстрантами".

Несправедливо ображений Т. Мелія – бо він справді багато займається Україною – мовчав. Слово у відповідь взяла В. Нуланд.

„Ми згодні з останньою резолюцією Сенату, за якою мирні протести громадян України повинні бути ґарантовані будь-якою ціною. І ми були відверті в діялозі з владою України, не лише на моєму рівні, а на рівні Держсекретаря Кері, на рівні міністра оборони США, що будь-які подальші серйозні спроби репресувати людей отримають відповідь з боку США".

„І санкції можуть бути такою відповіддю?" – не втримався Дж. МакКейн.

„Як я вже сказала, це – серед інструментів, які перед нами на столі", – знову повторила В. Нуланд.

На завершення своїх „екзекуцій" над чиновниками Держдепу Дж. МакКейн запитав, що вони думають про рішення Вищого адміністративного суду, яке може завадити Віталієві Кличкові кандидувати на президента. „Чи означає це, що Янукович іде шляхом чесних і прозорих виборів?" – ледь не глузував Дж. МакКейн.

„Ситуація з рішення суду щодо Кличка – це кляСичне явище для цієї частини світу, коли намагаються використовувати суди для маніпулювання із висуванням кандидатів від опозиції. Наше посольство в Києві уважно слідкує за цим судом", – відповіла В. Нуланд.

Підсумувати цю частину слухань взявся сенатор-демократ від Конектикату Кріс Мурфі, який разом з Дж. МакКейном літав на Евромайдан: „Я не думаю, що Янукович може перемагати на чесних і прозорих виборах, і не має значення, яку він тактику обере, іти на Захід чи на Схід".

Для пересічного українця результати слухань у Сенаті можуть викликати розчарування, оскільки „санкцій немає". Але, по-перше, таке рішення на слуханнях і не мало ухвалюватися. По-друге, рішення про адресні санкції заборонено оголошувати американським законом.

Слухання в Сенаті явно показали зміну риторики США щодо В. Януковича на 180 градусів – він став „кульгавою качкою" для американської влади як законодавчої, так і виконавчої, які не покладають на нього жодних сподівань. При цьому очевидно, що в питанні санкцій першість переходить до конґресменів та сенаторів, наділених правом законодавчої ініціятиви, які вже до цього кроку готові.

Також слід пам'ятати про те, що Державний департамент є органом зовнішньої політики США. І рішенням про санкції вони фактично позбавляють себе роботи – адже санкції є останнім кроком у міждержавних стосунках, після яких замість „політики" починається „холодна війна".

В інтерв'ю „Українській правді" інший учасник слухань Збіґнев Бжезинський відверто окреслив ризик санкцій – це втрата діялогу з владою. „У певних випадках санкції виправдані. З іншого боку, їх вагу часто перебільшують. Крім того, ми маємо пам'ятати, що все одно повинні співпрацювати з посадовими особами України".

Чи буде розв'язання такої „холодної війни" найкращою допомогою Україні перед надзвичайно складними виборами 2015 року та надзвичайними апетитами В. Путіна – Державний департамент для себе не вирішив. Але силовим розгоном Майдану В. Янукович допоможе їм визначитися – і вже остаточно.

(„Українська правда")

НОВИНИ З НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ „ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ“

Хор нагороджений у Каунасі

Дар’я Швая

На XXI Міжнародному хоровому фестивалі духовної та різдвяної музики „Cantate Domino“, що відбувся 19-22 грудня 2013 року в Каунасі (Литва), хор Острозької академії під керівництвом Оксани Денисюк здобув срібний диплом.

Передрíздвяну Европу хор з Острога почав відкривати для себе у польському місті Білостоці, який радо вітав українських гостей яскравими ялинками, мерехтінням вогників і майстерно виконаними вертепами. Острозькі хористи співали на архиєрейському Богослужінні у соборі св. Миколи Чудотворця з нагоди престольного свята.

Відкриття фестивалю в Каунасі відбулося в костелі св. Франциска Ксав’єра. Одним з конкурсних творів у репертуарі хору була „Стіхіра на Літії“ острозького розспіву XVI ст.

До журі увійшли визнані фахівці хорового мистецтва з Литви, Сінґапуру та Польщі.

Конкурсні виступи тривали у філармонії. Далі виступи хору озвучували те піднесення, яким дихало все місто. Були концерти у костелі св. Франциска Ксав’єра, церкві Успіння Пресвятої Діви Марії та спільне виконання усіма хорами твору „Cantate Domino“ під дириґуванням художнього керівника фестивалю Роланда Дауґелі.

Крім двох хорів з України, музичну культуру своїх країн представляли хори з Литви, Росії та Естонії.

Острозький хор поза передбаченою програмою долучився своїм співом до Богослужіння у православному соборі Благовіщення Пресвятої Богородиці, а вже на зворотньому шляху через Польщу хор виступив у Благовіщенському монастирі у Супраслі.

Хор Острозької академії під керівництвом Оксани Денисюк.

Академії подаровано ще одну скульптуру П. Капшученка

Оксана Ткачук

В університеті 11 вересня поповнилася колекція скульптур Петра Капшученка – видатого українського скульптора, графіка, декоратора, який в силу життєвих обставин опинився за кордоном. Історія створення колекції розпочалася у 2011 році, коли відома українська діячка, друг і меценат Острозької академії Бронислава Скорупська подарувала дві скульптури видатного майстра – „Кармелюк“ та „Благословіння“.

За фінансового сприяння зятя П. Капшученка Джона-Брюса Шмідта скульптури були відлиті в бронзі і тепер експонуються у виставковій залі академії.

Після передання двох скульптур виникла ідея створити окрему колекцію творів видатного майстра. До цього процесу долучилася родина Михайлюків з Філядельфії, які теж є давніми друзями академії. Вони подарували університетові ще сім теракотових скульптур. Черговий подарунок став для університету надзвичайною подією. Б. Скорупська передала ще одну роботу українського мистця. Подарована скульптура є частинкою особистого її життя, оскільки нагадує їй про чоловіка Максима та сина Петра.

Подаровані Б. Скорупською роботи скульптора є надзвичайно емоційними, як, зрештою, і вся

Ректор Острозької академії Ігор Пасічник з подарованою скульптурою. (Фото: Ганна Бонка)

творчість мистця. Б. Скорупська вже давно підтримує академію, постійно співпрацює з Інститутом дослідження української діяспори. Завдяки їй в бібліотеці університету зберігається цінна книгозбірня її сина – Петра Скорупського, а студенти університету мають можливість використовувати ці книги у навчанні.

Ім’я Б. Скорупської викарбувано золотими літерами на дошці шани меценатів Острозької академії.

Презентували картину „Острозька Біблія“

Юлія Яручик, Олексій Костюченко

17 грудня 2013 року в академії відбулася презентація нової картини Артура Орльонова „Острозька Біблія“. Це полотно – третя робота з циклу „Сузір’я князів Острозьких“, які створив А. Орльонов за проєктом „Україна славетна“.

Попередні картини були присвячені битві князя Данила Острозького під Синіми Водами у 1362 році і благословенню св. Феодосія (князя Федора Острозького) 1443 року в Києво-Печерській лаврі.

Художник мав нагоду зібрати максимально корисну інформацію про книгодрукування в Острозі, а також відвідати історичні пам’ятки, які пов’язані зі створенням Острозької Біблії. На своєму новому полотні А. Орльонов зобразив видатних діячів, завдяки яким побачила світ книга, що стала знаковою для всього слов’янського світу.

А. Орльонов – головний художник студії Українського батального мистецтва. Його роботи зберігаються в музеї Національного заповідника „Хортиця“, Центральному музеї Збройних сил України, Національному університеті ім. Михайла Драгоманова, приватних колекціях.

Ректор академії Ігор Пасічник зробив ґрунтовний екскурс в історію створення „Острозької Біблії“ і наголосив на тому, що саме з цього шедевру сакрального мистецтва почав формуватися шлях розвитку інтелекту української нації.

Презентація картини Артура Орльонова „Острозька Біблія“ у храмі преподобного Федора Острозького. (Фото: Мар’яна Сінчук)

На підтримку евроінтеґрації

Олексій Костюченко

Студенти університету одними з перших вийшли на вулиці Острога, щоб заявити про підтримку евроінтеґрації України. Молоді люди крокували з прапорами України та Евросоюзу і закликали дослухатися до думки спільноти та підписати Угоду про асоціяцію.

На зустрічі з ректором академії Ігорем Пасічником студенти більшістю голосів підтримали евроінтеґраційний курс України. А студент Олександер Пахальчук став координатором акції „Живий ланцюг“ в столиці 29 грудня 2013 року.

2 грудня 2013 року в університеті відбулася спільна молитва за Україну за участю ректора, професорсько-викладацького складу, співробітників та студентства. Також до студентів звернувся ректор І. Пасічник і наголосив, що ректорат завжди на боці студентів і повністю підтримує їх громадянську позицію. Ректорат, Вчена рада, професорсько-викладацький склад, Братство спудеїв Острозької академії висловили своє обурення на офіційному сайті університету щодо жорстокого та брутального розгону мирної акції протесту на Майдані Незалежности в Києві.

Студенти університету заявили про підтримку евроінтеґрації України. (Фото: Олексій Костюченко)

Дві матуральні...

(Закінчення зі стор. 8)

ньої установи в Клівленді, відбулася в парафіяльній залі Української греко-католицької церкви Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі.

Свято відкрив голова ювілейного комітету Євген Палка. Серед випускників була його внучка Наталя. Урочисто звучали державні гимни США та України. Короткий екскурс в історію школи зробила ведуча балю вчителька Мирослава Стасюк.

Про передумови створення „Рідної школи" розповів педагогічний дорадник Шкільної ради, вчитель, відтак директор школи у 1993-1999 роках редактор П. Твардовський.

Порадував присутніх на цьому вечорі чарівним співом дитячий шкільний хор під орудою музичного керівника Ігоря Гниди.

Приємною несподіванкою стала церемонія вшанування вчителів за їхню працю в навчанні та вихованні молодого покоління українців в Америці. Почесні листи вдячности їм вручили директор школи д-р Юрій Яськів і заступник голови громадського комітету Ліда Парк, а випускники – букети квітів.

Виступаючи на імпрезі, почесний гість Апостольський адміністратор Пармської Католицької Єпархії Іван Бура привітав з ювілеєм управу, викладачів, учнів та їхніх батьків і всіх прихильників школи. Владика І. Бура помолився за щасливе майбутнє випускників і поблагословив святкову трапезу.

Випускники Школи українознавства Товариства „Рідна школа". (Фото: Василь Романчук)

Ведуча М. Стасюк ознайомила присутніх з письмовими привітами, які надійшли на адресу школи. Їх надіслали Посол України в США Олександер Моцик, Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Святослав, сенатори, посадники міст округи Великого Клівленду, католицькі і православні митрополити та єпископи, українські громадські організації та установи.

Через арку-підкову, уквітчану білими стрічками і квітами, під звуки урочистого маршу до залі увійшли випускники та їхні ескорти (їх представили колишні учні школи Таїсія Заперник і Олесь Клек) – Наталя Заперник (ескорт Марко Дрозд), Ерика Клек (Марко Орланд), Іванна Клек (Гордій Кілярський), Галина Нагірнич (Володимир Луцишин), Ніна Оришкевич (Микола Стефурак), Андрій Ющишин (Надія Петрів) Галина Ющишин (Дмитро Стасюк).

Чимало добрих слів почули присутні про нинішних випускників. Всі вони добре вчаться, займаються спортом, люблять мистецтво, належать до молодіжних організацій, прагнуть продовжувати освіту в університетах і одержати улюблений фах.

Закружляли у вальсі юні пари, а потім був танець з батьками і щирі привіти. Промовляли д-р Ю. Яськів, голова товариства „Рідна школа" д-р Христина Клек, парох церкви Покрова Пресвятої Богородиці о. крилошанин Михайло Дроздовський.

Присутні могли придбати пропам'ятну книгу, в якій з багатьма світлинами описана 60-літня історія школи

Забаву супроводжувала оркестра „Грім" з Ню-Йорку.

„Чорноморська січ" будуватиме спортову базу

Омелян Твардовський

РЕНДОЛФ, Ню-Джерзі. – 12 грудня 2013 року на останньому засіданні Комітету плянування міста Рендолф при участі представників управи Українського спортово-виховного товариства „Чорноморська січ" (УСВТ „Ч. Січ"), адвокатів та інженерів компаній з будівництва спортових об'єктів, більшість членів комітету проголосувала за надання ліцензії УСВТ на будову спортового майдану.

Ця нова українська база має бути збудована при шляху ч.10 на площі понад сім акрів землі з можливістю в майбутньому, в разі потреби, закупити дальших 16 акрів землі.

УСВТ купило цю посілість з одногодинним будинком два роки тому за 250 тис. дол. Протягом двох минулих років були проведені численні коштовні інспекції та підготовлені будівельні пляни майдану з відповідним покриттям і освітленням для вживання його вечорами. Плян інсталяції освітлення дещо бентежив довколишніх мешканців, які висловлювали невдоволення, але остаточно прийняли запевнення фахівців, що заплянованi світла їх не досягнуть.

Будова буде коштовною, тому управа звертається до свого членства і численних прихильників приєднатися до цього важливого проєкту. Нова спортова база служитиме для українського юнацтва і примножуватиме славу українського імені. Тут будуть, крім площі для копаного м'яча, площі для відбиванки.

Пожертви просимо висилати через Січову Фундацію, які можна вповні відтягати від податку. Адреса: The Sitch Foundation Inc., 60-C North Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981.

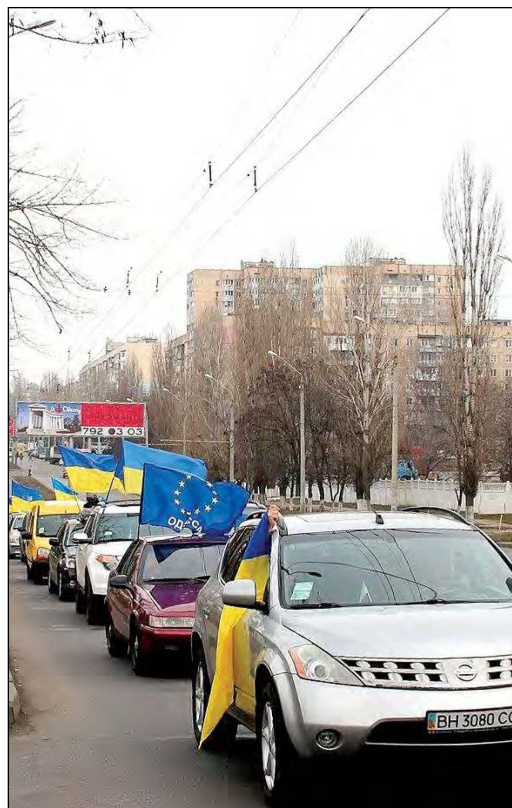
Автопробіг майданівців в Одесі

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – 18 січня на Куликовому полі в Одесі відбувся майданівський автопробіг, у якому взяли участь близько 50 авт. Учасники на своїх автах наклеювали листівки „Не їдь за мною, я – п'ятий".

Над автами майоріли великі прапори України та Европейського союзу, був навіть один червоно-чорний прапор Конґресу Українських Націоналістів. А на майданчику весь час кружляли з подібними прапорами дівчата-велосипедистки. Зустрічні одеські водії вітали автопробіг сиґналами своїх авт.

Під час однієї з коротких зупинок нарешті можна було побачити всю автоколону. Усупереч новому закону, було там не п'ять автомобілів, а не менш ніж 10 разів по п'ять. Отак одеські майданівці дружно вдарили автопробігом по автопробігу антимайданівців.

Учасники автопробігу майданівців в Одесі.

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Одесити перемогли киян

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Незвичний товариський шаховий турнір під девізом „Хід в Европу" 11 січня провели команди Одеси та Києва. Змагання відбувалася на підтримку всеукраїнського Евромайдану на інтернет-плятформі „Playchess" по 20 хвилин для кожної сторони.

Перед початком турніру учасників привітав президент Европейського шахового союзу, болгарський шахіст Сільвіо Данаїлов. Любителі шахів стежили за грою в Інтернеті.

Столична команда складалася з міжнародних ґросмайстрів Володимира Баклана, Андрія Баришпольця, Андрія Зонтаха і Георгія Тимошенка. У збірній одеситів грали міжнародних ґросмайстри Андрій Сумець, Михайло Голубєв, Микола Легкий і майстер ФІДЕ Георгій Содоль.

Тривалий час здавалося, що поразка Одеси неминуча, кияни продовжували наступ, але їхній час вичерпався, коли до перемоги залишилося лише два ходи. Підсумок – перемога за часом на користь одеситів.

Переможці турніру – одеська команда шахістів.

Презентували покажчик про Василя Подуфалого

Тетяна Бударр

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – У районній бібліотеці 11 червня 2013 року відбулася презентація бібліографічного покажчика „Доля судила жити з піснею. Василь Подуфалий", який уклала бібліограф Віра Палій.

Директор бібліотеки Алла Заруцька у вступному слові зазначила, що в цій книжечці зібрана, впорядкована й увічнена творчість талановитого педагога, відомого фолкльориста, краєзнавця, літературознавця, композитора і художника, громадського діяча, одного з перших відкривачів імені письменника Богдана Лепкого та його родини, патріота рідної землі В. Подуфалого з села Жуків. В. Палій розповіла про копітку роботу над створенням книжки.

В. Подуфалий був одним з перших членів Народного Руху України на Бережанщині. 30 травня 2000 року важка недуга обірвала його життя. 2001 року йому посмертно присвоєно звання „Почесний громадянин міста Бережани".

Під час презентації дочка Василя Подуфалого – Марія Волощук (зліва) та укладач книжки Віра Палій. (Фото: Тетяна Бударр)

Хворій дівчинці подарували піяніно

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – У дні Різдва в місті проведено благодійний проєкт „Добро на Різдво" для дітей з особливими потребами. Меценати через засоби масової інформації знаходили дітей, які потребуть допомоги.

Знайшли і 8-річну Катерину Бурбало, яка від народження хворіє, а має неабиякий потяг до музики. Їй подарували піяніно.

К. Бурбало живе разом з мамою та старшою сестричкою. Благодійники забажали залишитися невідомими.

Катя Бурбало грає на подарованому піяніні. (Фото: Євген Цимбалюк)

Дві перемоги бібліотекарів

Олександер Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – У конкурсі постерів (стендів) на міжнародному ярмарку бібліотечних інновацій „Сучасна бібліотека: рухаємось вперед", що відбувся 20 жовтня 2013 року у Києві в спортовому комплексі „Олімпійський", перемогла Смілянська міська централізована бібліотечна система (ЦБС).

Торік сміляни виграли комп'ютери у програмі „Бібліоміст", що фінансується фондом Мелінди і Біла Ґейтсів. Через це потрапили цього року на ярмарок поза конкурсом. І знову перемога!

Директор ЦБС Ірина Огус розповіла, що у ярмарку взяли участь близько 600 представників з України, країн Прибалтики і Польщі. Були Посол США в Україні Джефрі Р. Паєт, президент Української бібліотечної асоціяції Ірина Шевченко, директор програми „Бібліоміст" Матей Новак.

У конкурсі постерів участь брали понад 140 бібліотек України. Свою думку через голосування висловили всі учасники ярмарку. Більшість проголосували за постер з Сміли „Бібліотечна сієста". У ньому бібліотекарі представили шість власних інноваційних форм роботи. Постер-переможець був єдиним у форматі 3D. За перемогу сміляни отримали електронну книгу.

Ірина Огус з постером-переможцем. (Фото: Олександер Вівчарик)

На святі „Дерманський світильник"

Інна Нагорна

ДЕРМАНЬ. Рівненська область. – 15 вересня 2013 року в селі відбулося традиційне літературно-мистецьке свято „Дерманський світильник" за участю письменників Василя Довжика з Києва (Михайла Пасічника з Житомира, Анатолія Ненцінського з Хмельницького, Сергія Синюка з Тернополя, рівненських літераторів, просвітян та освітян. Перед початком свята його учасники побували в урочищі Гурби на місці найбільшого бою вояків УПА з військом НКВД у 1944 році, поклали квіти до пам'ятників Уласові Самчукові в Рівному та Здолбунові, до меморіяльних дощок Борисові Тену та У. Самчукові в Дермані.

Під час свята було вручено премію ім. Світочів письменникові Олександрові Євтушкові з села Зоря за повість „Пиво з абрикосів". Учасники свята ознайомилися з виставкою книг серії „Бібліотечка Літературного музею Уласа Самчука в Рівному", яка була представлена на святі.

Учасники та гості „Дерманського світильника" оглядають виставку книг в Літературному музеї Уласа Самчука в Рівному.

Спомин про Романію Явір з Вірменії

Аскольд Лозинський

НЮ-ЙОРК. – Я познайомився з Романією Явір, головою української громади у Вірменії, коли у квітні 2002 року я відвідав громаду як президента Світового Конґресу Українців. Р. Явір зустріла мене на летовищі надзвичайно привітно, з китицею квітів, хлібом та сіллю.

Св. п. Романія Явір

Так розпочався мій чотириденний побут у Вірменії. Р. Явір була рушійною силою усіх зустрічей не тільки тому, що очолювала Федерацію українців Вірменії „Україна”, а також була шеф-редактором його часопису „Дніпро-Славутич”, але й ще тому, що вона була душею цієї спільноти.

Протягом тих кількох днів ми відвідали Патріярха Вірменської церкви, музей вірменського геноциду, посадили там деревце від світового українства у пошані жертвам, мали зустрічі з радником Президента Вірменії, у парляменті Вірменії, з президентом Союзу національностей Вірменії, відвідали Посла України, спілкувалися з кількома українськими громадами.

Наші зустрічі були завжди діловими. При зустрічі з головою Вірменської церкви Р. Явір порушила питання влаштування української церкви та спорудження храму у Єревані, а при зустрічі в адміністрації президента узгодила виділення місця владою для спорудження пам’ятника Тарасові Шевченкові.

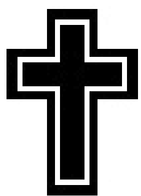
Для мене ці зустрічі були наукою, але надзвичайно легкою і приємною. Усі знали і шанували Р. Явір, в її особі – українців у Вірменії та й саму Україну.

Я прибув до Єревану у товаристві мого друга, відомого кінорежисера з України Олеся Янчука. Ми привезли для наших земляків його новий художній фільм „Нескорений” про Романа Шухевича. Вірменські українці переживали кожну сцену боротьби УПА та генерала-хорунжого Р. Шухевича.

Відбулися зустрічі з громадами Єревану, Ванадзору, Гюмрі та Іджеану. Усі не тільки шанували, але щиро любили Р. Явір, а вона всіх знала, до кожного підходила з щирим привітом.

Громада швидко стала членом СКУ, наш зв’язок став постійним, в більшості – електронною поштою. Протягом останнього десятиріччя ми зустрічалися майже щорічно в Україні на нарадах СКУ чи на форумах Української Всесвітньої Координаційної Ради. Кожного разу Р. Явір зустрічала мене надзвичайно тепло, з новими думками про покращення діяльности українсько-вірменської громади.

Р. Явір відійшла у вічність 1 січня 2014 року. Нехай з Богом спочиває, її друзі, до яких зачисляю й себе, її ніколи не забудуть.

Ділимося сумною вісткою, що 7 січня 2014 року відійшов у вічність по довгій недузі на 90-му році життя наш дорогий Чоловік, Батько та Дідусь

св. п.

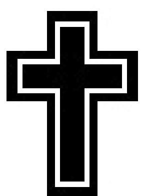
Іван Калинович

Панахида була відправлена в п'ятницю, 10 січня 2014 року в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

Похоронні відправи відбулися 11 січня 2014 року в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Залишилися у смутку:
дружина - Оля
син - Іван з дружиною Ніною
- Олег з дружиною Марґаретою
внучка - Джена

Вічна Йому пам'ять!

Ділимось сумною вісткою з колишніми доповідачами українознавчих Конференцій в Ілинойському Університеті в Урбані-Шампейні та з українським народом, що 8 грудня 2013 року у Вініпезі відійшов у вічність

св. п.

д-р Ярослав Розумний

Професор університетів в Канаді, США, Австралії, Італії та Україні; автор монографій і численних статтей, зокрема на літературні теми, передусім в ділянках шевченкознавства й шашкевичіяни. Покійний був дійсним членом українських й міжнародних наукових організацій й інституцій, включно з Науковою Радою Української Науково-Дослідної Програми при Ілинойському Університеті і Програмової Комісії 25-ти щорічних міжнародних конференцій української проблематики, які відбувались в тій же вищій школі; він також був Головним редактором вибраних доповідей-статтей з тих же конференцій.

Похоронні відправи відбулися 14 грудня 2013 року у вініпезькій УК Катедрі свв. Володимира й Ольги й опісля – на українському цвинтарі Всіх Святих у Вініпезі.

В Покійному український культурний світ утратив визначного вченого – дослідника, педагога, культурного діяча і характером достойну прекрасну особу. Висловлюємо сердечні співчуття дружині – Оксані та всім членам родини Покійного. Хай канадська земля буде Йому легкою і хай пам`ять про Нього буде вічною!

Комітет Української Науково-Дослідної Програми при Ілинойському Університеті

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо родину та приятелів, що заупокійна Служба Божа в другу річницю відходу у вічність

св. п.

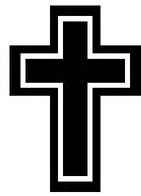
ДАРІЇ АЛЕКСАНДРИ ШУСТ

буде відправлена в суботу, 22 лютого 2014 року о годині 11-ій ранку в церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці в Мелроз-Парку, Пенсильвенія.

Просимо о молитви за спокій душі Покійної, та участь у поминальній Службі Божій.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Ігор Шуст з родиною

Ділимось сумною вісткою з родиною та знайомими, що 2 січня 2014 року, проживши 99 років, відійшла у вічність наша дорога Мама, Бабуня та Прабабуня

св. п.

Мирослава Цибрівська

з дому Бачинська

У смутку залишилися:
син - Роман з сином Адріяном з дружиною Наталією Віблею сином Олесем і донею Марусею
донька - Гандзя Скубяк з донею Таїсою Скубяк з чоловіком Джеродом Кенардом і сином Матейком, з сином Марком Скубяком з дружиною Джозі і донею Вірою
донька - Христина Єрмихов з чоловіком Николаєм Єрмиховом з донею Катериною з чоловіком Семом Дженсеном, з донею Анею з чоловіком Алексом Гилдретом, з сином Павлом
син - Зенон з дружиною Оленкою Сайкевич з донями Меласею і Андрейкою
та ближча і дальша родина.

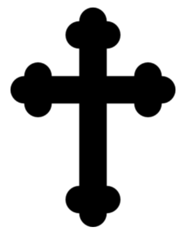
Похоронні відправи відбулися 11 січня 2014 року в церкві свв. Володимира і Ольги в Чікаґо.

Тлінні останки поховані на цвинтарі св. о. Миколая у Чікаґо.

Замість квітів, просимо складати пожертви на Український Католицький Університет у Львові.

http://ucu.edu.ua/eng/about/for-donors/

Вічна Їй пам'ять!

У другу невимовно болючу річницю відходу у Божу вічність нашого найдорожчого і незабутнього Чоловіка, Батька і Дідуся

св.п.

АНДРІЯ ВСЕВОЛОДА ДОБРЯНСЬКОГО

буде відправлена Поминальна Свята Літургія у церкві св. Юра в Ню-Йорку 1 лютого 2014 року о годині 6:00 веч.

Про молитви за спокій душі Покійного просить

дружина Стефанія з родиною.